

Omakoti

KANTA-HÄME » NUMERO 5/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Valaistusta parantamalla myös arki sujuvoituu

6 Pienetkin keinot energiahävikin torjumiseen kannattavat

14 Käytetyt aarteet kestävät ja tuovat kotiin tunnelmaa

Täydellinen hautauspalvelu

Avoinna joka päivä 9 - 18

- Arkut • Kuljetukset • Pitopalvelu • Neuvonta
- Perunkirjoituspalvelu • Sidontatyöt

www.kukkatalokouhia.fi

*Luotettavaa hautauspalvelua Janakkalassa,
Hämeenlinnassa ja ympäristökunnissa.*

Kukkatalo ja Hautaustoimisto Petri Kouhia

Koljalantie 1b, 14200 Turenki
kukkatalo@kukkatalokouhia.fi
Päivystys 24 h, Petri Kouhia:
p. 0400 484 566

Avoinna:
Ark. 9 - 18
La 8 - 18
Su 9 - 18

Hämeen aurinko- Sähkö OY

SÄÄSTÄ ENERGIAA – TUOTA OMAA SÄHKÖÄ!

Paikallista osaamista – säästä energiaa ja rahaa
omalla aurinkosähköjärjestelmällä!

- Aurinkosähköjärjestelmät
- Ilmalämpöpumput
- Sähköautojen lataus
- Älykkäät ohjaukset
- Sähkötyöt

☎ 050 577 4064

✉ myynti@hameenaurinkosahko.fi

www.hameenaurinkosahko.fi

LAUNOS-SÄHKÖ oy

SÄHKÖASENNUKSET
SÄHKÖSUUNNITELMAT
SÄHKÖTARVIKE MYYMÄLÄ

Tehtaankatu 1, Riihimäki.

Auki ma, ke 7.30-16, ti, to 7.30-17, pe 7.30-14

Esa Eiristö 0400 965 284 • Joni Ventola 040 451 6175

info@launossahko.fi • www.launossahko.fi

Katsastuskuvio

KATSASTUKSET JA REKISTERÖINNIT ILMAN AJANVARAUSTA.

ma-pe 8-17
la 9-14

Tiiriö, Takumäentie 5, Hml

Tervetuloa palveltavaksi!

Katsastuskuvio Oy p. 03 68 78 111
www.katsastuskuvio.fi

KAIKKI KIINTEISTÖN PALVELUT NYT SAMAN KATON ALTA!

Olemme keskittyneet monipuolisiin kiinteistöhuollon töihin yksityisten ja taloyhtiöiden erilaisiin tehtäviin.

MEILTÄ MYÖS LVI-PALVELUT KAIKKIIN
KOhteisiin RIPEÄSTI JA AMMATTITaidolla

LVI-palveluumme kuuluvat muun muassa:

Vesikalusteiden asennus, huolto ja korjaus

- hanat, suihkusekoittajat ja wc-istuimet
- putkien asennus vesikalusteille
- hajulukot ja tiivisteet

Viemärijärjestelmien asennus ja saneeraus

- vuotojen korjaus
- tukosten avaus ja puhdistus
- hajuhaittojen poisto

Lämmitysjärjestelmien asennus, huolto ja säätö

- järjestelmien toiminnan tarkastukset
- ilmalämpöpumpujen tarkastukset ja huolto
- paisuntasäiliöiden tarkastukset ja uusimiset
- lämmityspattereiden huollot ja asennukset

Ilmanvaihtojärjestelmien asennus, huolto ja saneeraus

- suodattimien vaihto
- venttiilien vaihto, puhdistus ja säätö
- IV-kanavien eristykset
- moottoreiden huollot ja asennukset

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous paikalliselta:

Kanta-Hämeen Kiinteistöala Oy
puh. 040 451 0881
toimisto.hameenlinna@khkiinteistoala.fi

Kanta-Hämeen
Kiinteistöala

Aika toimia - Talven lämmityskausi alkaa!

Kotitalousliiton
KORKEIN LAATUVAUTUS
© 2014 & lisensioitu 2024

Kaikkien merkkien
asennus ja huolto
saman katon alta.

Testivoittajat
jäähdytykseen kuin
myös **lämmitykseen**.
Kartoituskäyntimme
on aina **ilmainen**.

Puh: 050 370 0507 | tt-hile.fi
Talotekniikka Hile Oy | Kanakouluntie 15, 13100 HML

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2025 vko 10
Nro 2/2025 vko 18
Nro 3/2025 vko 27
Nro 4/2025 vko 39
Nro 5/2025 vko 50

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 16 000 kpl

Pientalot Hämeenlinnan,
Hattulan, Janakkalan,
Hauhon, Lammin ja
Tuuloksen taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuvat
Pääkuva: Kuviophoto,
Anders Portman

Silmäkulma: Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Kodin energiavuodot kuriin
- 10 Lattiaremontti ja lattiamateriaalit
- 14 Sisustaminen pienellä budjetilla
- 16 Nykyhetken takkatrendejä
- 18 Helena Ahti-Hallbergin loma-asunto
- 21 Lakipalsta
- 22 Kodin valaistuksen suunnittelu
- 24 Joulunviettoa Suomessa
- 26 Ajanviete
- 27 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Koti on aina huolenpidon arvoinen

Mistä kodille juuri sille sopivat asukkaat – ja päinvastoin? Toisinaan vanha asukas olisi jo aivan valmis luopumaan talostaan ja ostajaehdokaskin löytynyt, mutta kauppvoja ei vain saada syntymään.

Yle kartoitti syyskuussa kiinteistönvälittäjien näkemyksiä nykyisestä asuntokauppatilanteesta. Yleinen käsitys oli, että pankit ovat tällä hetkellä nihkeitä myöntämään lainaa talon ostamiseen, ainakin jos talo vaatii peruskorjausta. Remonttikuntoisten tai haja-asutusalueilla sijaitsevien asuntojen kohdalla lainansaannin esteenä olivat kiinteistönvälittäjien mielestä etenkin vakuudet – talon oma vakuusarvo kun voi olla vähäinen ennen kuin tarpeellinen remontti tai remontit on saatu tehtyä.

Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat, ja rakaskaan omakotitalo ei ole aina enää se itselle sopivin asumismuoto. Silloin sen antaisi mielellään enemmän tilaa kaipaavien käsiin. Onkin harmillista, jos unelmien koti ei päädy sitä arvostaville ja ennen kaikkea tarvitseville asukkaille, koska pankkien lainahanat ovat tiukasti kiinni.

Muistetaan siis huolehtia talon remonttitarpeet kuntoon ajallaan – ei pelkästään oman asumismukavuuden, vaan talon ja sen arvon vaalimista varten. Koti huolehtii asukkaistaan, kunhan asukkaat huolehtivat kodista!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Annia

ASIANAJOTOIMISTO

Vuosien laaja-alainen kokemus yksityisten ja yritysten oikeudellisten asioiden hoidosta mm.

- Asunto- ja kiinteistöasiat
- Taloyhtiöiden asiat
- Rakentaminen ja urakointi
- Yrityksen asiat

Hämeenlinna, Kaivokatu 1
avoinna ma-pe 9-16
Forssa, Kartanonkatu 4
avoinna ma 9-16 ja sopimuksen mukaan
Riihimäki, Hämeenaukio 1
avoinna ke 9-16 ja sopimuksen mukaan

toimisto@annia.fi
040 672 2255
www.annia.fi

RIIHIMÄEN LV-TEKNIikka

Ammattitaitoista LVI-osaamista vuodesta 1973
Riihimäen Öljypoltinhuolto Oy

Putkityöt saneeraus- ja uudiskohteisiin •
Kaukolämpökeskusasennukset • Öljypoltinhuollot ja -myynti
• Öljysäiliöiden tarkastukset • Asbestin purkutyöt

Soita 010 6667 910 | www.roph.fi

» LYHYESTI

Lämmityskausi lähestyy: onko kiinteistössä kaikki kunnossa?

Kiinteistön talotekniikan järjestelmät ja automatiikan säädöt kannattaa laittaa ajoissa kuntoon lämmityskauden varalle, vaikka syksy vielä lämpimältä näyttäisikin, huomautti valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva syyskuussa. Kulutuksen seuranta on yhä tärkeämpää paitsi energian ja kustannusten säästön myös järjestelmien vikaantumisen havaitsemisen vuoksi.

– Syyskauden tarkastuksilla ja huolloilla estetään ongelmien syntyminen. Myöhemmin talvella pitää kuitenkin muistaa varmistaa järjestelmien toimivuus, toteaa asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** Motivasta.

Järjestelmien testaamisen voi aloittaa lämmitysjärjestelmästä. Sekä vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän että sähkölämmityksen asetusarvot voi nostaa testimielessä ylöspäin ja katsoa, miten lämmitysjärjestelmä seuraa muuttuneita arvoja. Samalla tavalla voidaan testata ilmanvaihtojärjestelmän toiminta. Manuaalisen testaamisen jälkeen on tietysti tärkeää muistaa palauttaa asetukset niiden lähtötasolle.

Termostaatit kuntoon ja kulutus kuriin

Mekaaniset termostaatit, kuten vesikiertoisten pattereiden termostaatit ja niiden ohjaamat venttiilit, saattavat kesän aikana jumiutua. Kun lämmityskausi on alkanut, ja lämmitysjärjestelmä on herännyt lämmittämään tiloja, kannattaa tarkistaa onko patteri tai siihen menevä vesiputki lämmin. Patterin lämpötilan pitäisi muuttua pienellä viiveellä, kun termostaattia pyöritetään auki ja kiinni. Mikäli patteri pysyy kylmänä, voi termostaatin venttiili olla jumissa.

Lämmityksen, sähkön ja veden kulutustietojen seuraaminen on todella tärkeää kaikille kiinteistön omistajille, ja seuranta kannattaa aloittaa heti lämmityskauden alkaessa. Kulutustietoja seuraamalla voidaan havaita ongelma, joka ei muuten paljastuisi edes järjestelmän testauksella. Mikäli rakennuksessa tehdään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, kuten ikkunoiden vaihto, voidaan usein pienentää myös vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän säätökäyrrää.

– Automaatiota ja toteutunutta energiankulutusta kannattaa seurata säännöllisesti. Eri laisten tarkistuslistojen käyttö auttaa käytännön varmistuksissa, Virtanen lisää.

Tuloilman asetusarvo säädettävä oikein

Kiinteistön lämmitys voi kokonaisuudessaan koostua useasta rinnakkaisesta lämmitysjärjestelmästä. Tuloilman lämmitys on vain osa kokonaisuutta, yleensä kiinteistön lämmitys tuotetaan pääosin muilla lämmitysjärjestelmillä. Tuloilman asetusarvo määrittää sen, kuinka paljon ilmaa pitää lämmön talteenoton jälkeen vielä lämmittää. Mikäli asetusarvo on liian korkea, ilmaa lämmitetään pahimmillaan niin kuumaksi, ettei se sekoitu kunnolla huoneiston ilmaan. Liian korkea asetusarvo voi johtaa turhan suureen tuloilman jälkilämmitysvastuksen käyttöön, vaikka kiinteistössä olisi käytössä energiatehokkaampiakin lämmitysjärjestelmiä. Tuloilman lämpötila kannattaa säätää noin 16–17 celsiusasteeseen.

Lämmönjakolaitteiston on oltava tasapainossa

Tarkistuksissa löytyneet viat on yleensä syytä korjata pikaisesti. Mikäli huoltotarve ei ole akuutti, se voidaan siirtää kevääseen tai yhdistää johonkin toiseen määräaikaistarkistukseen. Talvikaudella on helppo havaita myös se, onko kiinteistön lämmönjakolaitteisto tasapainossa. Kun lämmönjako toimii oikein ja ylikuumien tilojen lämpötilat on saatu tasoitettua, kiinteistön energiankulutus tyypillisesti pienenee.

Ulkolämpötilan laskiessa myös rakenteiden, ikkunoiden ja tiivisteiden viat tulevat konkreettisesti esille aiheuttaen suurempia lämpöhäviöitä, viihtyisyyden heikkenemistä ja kasvavaa energiankulutusta. Lämpökamerakuvauksella voidaan varmentaa aistinvaraiset epäilyt kylmävuodoista.

Vinkit pähkinänkuoressa:

- Tarkista LTO-järjestelmän toiminta ja säädä ilmanvaihdon tulolämpötila oikeaksi.
- Aseta painovoimaisen ilmanvaihdon tuloilmaventtiilit talviasentoon.
- Tarkista rinnakkaisten lämmitysjärjestelmien toiminta ja asetusarvot sekä termostaatit.
- Selvitä lämmitysjärjestelmän huoltotarve ja tilaa tarvittaessa huolto.
- Selvitä lämmönjaon tasapainotustarve ja tilaa tarvittaessa tasapainotus.
- Hyödynnä tarvittaessa lämpökamerakuvausta.
- Seuraa kulutusta ja paikanna viat.

Rankkasateet voivat yllättää – näin suojaat kotisi ja autosi

Syksyn voimakkaat sateet voivat hetkessä aiheuttaa merkittäviä vahinkoja niin koteihin kuin ajoneuvoihin. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti jo alkusyksystä, että monet vahingot ovat vältettävissä ennakkoinnilla ja oikeilla toimintatavoilla.

Rankkasateiden kuormittaessa talojen sadevesijärjestelmiä pienikin tukos voi ohjata veden väärään paikkaan. Katon, rännien ja sadevesikaivojen kunto sekä salaojien toimivuus on hyvä tarkistaa jo ennen sateita.

– Rankkasateet voivat yllättää kenet tahansa. Usein vahingot syntyvät pienistä huolimattomuuksista, kuten lehdistä tukkeutuneista rännistä. Pienellä huollolla voi välttää isoja kosteusvaurioita. Myös pihakalusteet ja tavarat kannattaa siirtää suojaan ennen kovia sateita ja myrskyjä, sanoo Turvan palvelupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Sateen aikana kellaritiloja ja varastoja kan-

nattaa seurata. Jos vettä pääsee sisälle, lisävahinkojen estäminen on tärkeintä, mutta rai-vaustyöt aloitetaan vasta sateen päätyttyä.

Vakuutuksen piiriin kuuluvat poikkeukselliset tulvavahingot, eli tilanteet, jotka ovat harvinaisia ja ennalta arvaamattomia. Rankkasadetulva voi olla korvattava, jos sademäärä on ollut vähintään 30 mm tunnissa tai 70 mm vuorokaudessa. Tavalliset sateet eivät yleensä ole korvattavia, joten oma varautuminen on ratkaisevaa.

– Vakuutus on turva harvinaisia ja ennalta arvaamattomia tilanteita varten, mutta pienillä teoilla voi jokainen ehkäistä vahinkoja etukäteen, kiteyttää Hämäläinen.

Liikenteessä – lammikot ja vesiliirto suurimpia riskejä

Tieosuuksille kertyvä vesi voi olla petollista. Lammikko, joka näyttää matalalta, saattaa kät-

keä syviä kuoppia tai aiheuttaa moottorivaurion, jota kaskovakuutus ei välttämättä korvaa.

– Tyypillinen vahinkotilanne on, kun ajoneuvolla ajetaan vesilammikkoon ja tästä seuraa moottorivaurio. Veden pinnan ei tulisi koskettaa auton pohjaa. Veteen ei kannata ajaa, jos ei tiedä sen syvyyttä. Turvallisin vaihtoehto on kiertää tai kääntyä takaisin, muistuttaa Turvan palvelupäällikkö **Sanna Luotio**.

Vesiliirron riski kasvaa erityisesti sateen alussa, kun teiden urat täyttyvät. Hyväkuntoiset renkaat, oikeat rengaspaineet ja tilannenopeuden laskeminen vähentävät vaaraa. Näkyvyyden heikentyessä on parasta pysähtyä turvalliseen paikkaan.

Pysäköintipaikka kannattaa valita korkealta ja avoimelta alueelta. Matalat paikat, kellaripy-säköinti, sadevesikaivojen läheisyys ja puiden alla pysäköinti altistavat autoa tulva- ja myrskyvahingoille.

65 prosenttia suomalaisista omistaa liikaa tavaraa

65 prosenttia, kaksi kolmasosaa, suomalaisista on itse sitä mieltä, että he omistavat liikaa tavaraa. Tavaraöveri painottuu naisiin. Heistä 72 prosentilla on liikaa tavaraa. Miehistä prosentti on 58.

39 prosenttia suomalaisista karsii kotoaan ylimääräistä tavaraa pois useammin kuin keran vuodessa. Yli puolet heittää karsimaansa tavaraa roskeen. Roskeen heittävät enemmän miehet kuin naiset.

– 70 prosenttia suomalaisista myy käyttötavaraomaisuuttaan. Se on suuri muutos 10 edellisen vuoden aikana. Naisista myy 78 prosenttia, miehistä 64. Tämä kulttuuri on kasvanut koko vertaiskaupan helpottumisen myötä. Se on verkkokauppaistumista, vertaiskauppa-sivusto Torin johtaja **Jenni Tuomisto** toteaa.

– Toki kehitettävää riittää. Roskeen heittäminen on hirveän tavanomaista. Voisimme päästä ajatteluun, että käyttökelpoisen tavaran roskeen heittäminen on virhe. Vaikka tavara olisi toiselle turha, aina se on jollekulle toiselle löytö, Tuomisto sanoo.

Tiedot selviävät heinäkuussa valmistuneesta Suuri vertaiskauppatutkimus 2025 -kyselytutkimuksesta. Sen teetti Tori ja toteutti tutkimusyhtiö Bilendi. Vastaajina oli 1000 täysikäistä suomalaista, puolet naisia ja puolet miehiä. Otos vastaa iän, sukupuolen ja asuinalueen osalta maan väestöä.

Lapin yliopiston väitöskirjatutkimus on arvioinut keskiverron suomalaisperheen omistavan 10 000–50 000 tavaraa.

Turhakkeet hillotaan varastoon ja mökille

Joka viides suomalainen sulloo ylimääräisiä tavaroita vain kaappiin. Joka kolmas vie myös askeleen pidemmälle, varastoon. Miehistä joka kymmenes kuskaa turhakkeensa klassiseen tavaran varastoimispaikkaan mökille.

– Kaappeihin, varastoihin ja mökeille hillottu tavara on käytännössä hyödyntämätöntä varallisuutta. Koko Suomen mittakaavassa tämä makaava varallisuus on iso määrä euroja poissa ostovoimasta. Ja mitä kauemmin tava-

raa säilöö, sitä herkemmin aika ajaa siitä ohi ja myyminen hankaloituu, Tuomisto kertoo.

Käytettyjä tavaroita myyville suomalaisille yleisin motivaattori on rahan tienäminen. 39 prosenttia myy ennen muuta siksi.

Miehet heittävät lasten tavaraa roskeen selkeästi naisia enemmän

Joka kolmas suomalainen heittää käyttökelpoisia vaatteita roskeen. Se on yhtä yleistä naisille ja miehille. Lastenvaatteiden ja -tarvikkeiden kohdalla on selkeä eroavaisuus, sillä naisista miltei kukaan ei heitä käyttökelpoista lasten tavaraa roskeen, mutta miehistä niin tekee 3 prosenttia.

Miehistä joka kymmenes heittää käyttökelpoista elektroniikkaa roskeen.

– Noin puolet suomalaisista, 47 prosenttia, ei kiinnitä huomiota siihen, mitä kaikkea käyttökelpoista menee roskeen. Eivät siis tiedä, mitä tulee heitettyä. Käytetty tavara ei ole roskaa, mutta se päättyy roskeen yllättävän usein, Tuomisto kommentoi.

Talvi lähenee ja koteja täytyy taas lämmittää. Erityisesti vanhoissa taloissa jopa kolmannes lämpöenergiasta saattaa vuotaa ulos ilmanvaihdon mukana.

Teksti: Ulla Sirén

Älä pelkää lämpövuotoa, pysäytä se

Syksyllä monia omakotitalon omistajia painavat edessä olevan talven lämmityshuolet. Energiahävikin torjumiseen on olemassa monenlaisia apukeinoja, joista pienetkin kannattaa hyödyntää. Edun voi lukea lämmityslaskusta.

Lämmitykseen kuluu talvikaute-
na huomattava määrä energiaa, oli-
pa lämmitystapa mikä tahansa. Vielä
pahempaa on, jos tietää että kallista
lämmitysenergiaa vuotaa koko ajan
hukkaan.

Energiavuoto tarkoittaa eri asioi-
ta sen mukaan, mitä kautta energiaa
kulkeutuu ulos rakennuksesta. Sitä
voi kadota ilmanvaihdon tai käyttö-
veden mukana tai suoraan rakentei-
den läpi ikkunoiden, julkisivun, ylä-
pohjan ja jonkin verran myös alapoh-
jan kautta.

Asiantuntija Teemu Kettunen Mo-

tiva Oy:stä sanoo, että jos asunnon
lämmönkulutus on korkea tai siel-
lä tuntuu jatkuvasti vetoa, kannattaa
selvittää mahdollisuuksia pienentää
lämpövuotoa.

– Lämpövuotoja voivat aiheuttaa
esimerkiksi rakenteiden huono il-
manpitävyys, heikko eristystaso tai
ilmanvaihdon lämmön talteenoton
huono hyötysuhde tai sen puuttumi-
nen kokonaan, hän selittää.

Kettusen mukaan vanhassa oma-
kotitalossa jopa noin kolmannes
energiasta voi poistua ilmanvaihdon
mukana. Tiiveyden lisääminen vai-

kuttaa lämmön tuntemukseen asun-
nossa, vaikka huonelämpötilaa ei si-
nänsä nostettaisi. Pääinvastoin sitä voi
jopa laskea.

– Asunnossa voi viihtyä matalam-
massa lämpötilassa, koska vedontun-
ne vähenee. Ilmanvaihdoista ei kui-
tenkaan saa tinkiä, vaan sitä kannat-
taa parantaa tarpeen mukaan korja-
usten yhteydessä, Kettunen muistut-
taa.

Hänen mukaansa lämpövuotoja
pienentämällä on mahdollista sääs-
tää lämmityslaskussa jopa kymmeniä
prosentteja lähtötilanteesta riippuen.

Tiivistyskuuri iän mukaan

Kun puhutaan omakotitaloista, pu-
hutaan keskenään hyvin erityyppi-
sistä rakennuksista, joiden ikähaita-
ri venyy vähintään 200 vuoden ver-
ran. Siksi ei ole yhtä yksiselitteistä
ohjeistusta, jota noudattamalla läm-
pövuodoista päästään. Uudet talot
rakennetaan alun alkaen energiate-
hokkaiksi pelkästään sen vuoksi, että
rakentamismääräysten vaatimukset
tiukentuvat jatkuvasti sekä ilman-
pitävyyden, eristyksen että ilman-
vaihdon suhteen. Esimerkiksi läm-

” Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu.

mön talteenotto, joka aloitettiin jo 1980-luvulla, on 2000-luvun aikana muuttunut normiksi, niin että koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto lämmön talteenotolla kuuluu periaatteessa lähes jokaiseen uuteen asuinrakennukseen.

– Yleissääntö on, että mitä vanhempi rakennus, sitä enemmän lämpö- ja ilmapuotoja siinä on, Teemu Kettunen toteaa.

Vanhimpien hirsirakennusten eristämisessä on alun perin keskitetty enimmäkseen ylä- ja alapohjaan, ei niinkään seiniin, lukuun ottamatta hirsien rakoihin tiivistyksi tulleita sammalta ja muita luonnonaineksia. Näiden talojen seinien eristeet on yleensä lisätty myöhemmin.

Lautarakenteisissa taloissa, joissa seinissä on ollut purutäyte, on tyypillisesti ongelmana purun painuminen kasaan, jolloin seinien yläosissa voi olla suoranaisia aukkoja eristeissä. Vanhojen puutalojen eristystä parannetaan esimerkiksi lisäämällä selluvillaa, joka sopii yhteen vanhojen materiaalien kanssa.

Rakennuksen tietyt tyypipiirteet voivat lisätä lämmön karkaamista – esimerkiksi 1970-luvulla olivat muodissa suuret, melkein seinän kokoiset ikkunapinnat, jotka päästävät ymmärrettävästi enemmän lämpöä läpi kuin pienemmät. 1980-luvulla ikkunakoko jo pieneni, ja energiakriisin opetuksena omakotitalojen lämpöenergian kulu- tukseen alettiin kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Veto kuljettaa epäpuhtauksia

”Hirrenraoista vetää kyllä tarpeeksi”, sanottiin ennen vanhaan, kun terveyssisarret neuvoivat kansaa tuulettamaan asuntojaan. Nykytie- don valossa rakenteiden läpi virtaa- va ilma ei ole ollenkaan terveellistä hengittää, vaan se voi itsessään sis- ältää haitallisia mikrobeja ja muita epäpuhtauksia. Alapohjan ja sen lii- tosten kautta sisäilmaan voi kulkeu- tua vaarallista radonia. Lisäksi ra- kenteiden vuotokohdat ovat alttiita kosteusvaurioille.

Teemu Kettusen mukaan tyypil-isiä ilmapuotokohtia ovat raken- teiden liitoskohdat, kuten ylä- ja alapohjan sekä seinän ja lattian lii- tokset ja ikkunankarmien ympä- ristöt.

– Lisäeristettäessä huonokuntoi-

nen eriste pitää poistaa ja korvata uudella. Samalla on hyvä tarkistaa eristeiden alla olevan ilman- tai höy- rynsulun kunto, Teemu Kettunen neuvo.

Hyväkuntoisen eristeiden päälle voi lisätä uutta. Esimerkiksi yläpohjan lisäeristäminen on yleensä melko yksinkertaista vanhassa talossa, jos- sa on puru- tai muu eristekerros, jonka päälle voidaan tuoda lisää kerroksia. Tosin Kettusen mukaan paras tapa olisi lisätä uusi eriste lä- himmäksi rakennuksen sisäilmaa ja vanha takaisin sen päälle.

Julkisivun lisäeristäminen hoituu yleensä helpoimmin rakennuksen ulkoverhoilun uusimisen yhteydes- sä. Joskus se onnistuu myös raken- nuksen sisäpinnalle sisäseiniä re- montoitaessa. Perussääntö on, että eniten vesihöyryn läpäisyä vastus- tava höyryn- tai ilmansulku tulee rakenteen sisäpintaan, ja rakenne harvenee ulospäin.

Teemu Kettunen muistuttaa, että julkisivun eristysremonteissa ja li- säeristeiden valinnassa on ehdotto- man tärkeää konsultoida alan am- mattilaista. Jos rakenne ei ole kos- teusteknisesti toimiva ja oikein suunniteltu, rakennukselle voi ai- heutua suuria vahinkoja. Luvan- varaisessa korjausrakentamisessa on sitä paitsi noudatettava korjaus- rakentamisen energiamääräyksiä.

Energiavuotoja jäljittämässä

Kaikkein luotettavin ilmapuotojen jäljittäjä on alan ammattilainen. Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineis- tettu. Erityisen tarkka menetelmä on merkkiainekoe, jossa käytetään merkkiainekaasua, jonka vuota- mista seurataan erityisellä mittaus- laitteistolla. Menetelmää hyödyn- netään esimerkiksi kuntotutkimus- ten yhteydessä, ja sitä voi käyttää myös laadunvarmistuksessa ener- giaremontin jälkeen.

Kodin lämpövuotoja kannattaa toki tarkkailla säännöllisesti, eikä kaikkiin tavallisiin toimiin tarvita ammattilaista.

– Kämmentelkää kertoo jo sen, vuotavatko ikkunoiden ja ovien tiivisteet, Teemu Kettunen muistut- ta.

Tavalliset tiivisteet voi vaihtaa it- sekin. Vanhojen elastisuutensa ka- dottaneiden ja sitä mukaa teho- aan menettäneiden tiivistei- »

Kaikki palvelut kotisi remontointiin

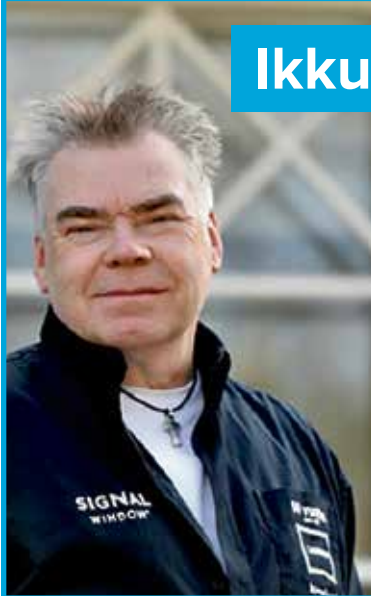

Rakennus- ja saneeraustyöt | Suurtehoimurointi | LVI-työt
Puhallusvillan asennukset | Sähkötyöt | Kaivuu- ja pihatyöt

Hämeen Puhallus & Saneeraus Oy
teemu@hapusa.fi | 040 562 5001
sami@hapusa.fi | 044 901 7301

Ikkunaremontin aika?

**Alueellasi Lammin
ikkunoita ja ovia edustaa**
Raikka Hakamäki
p. 0400 124 298
raikka.hakamaki@lammin.fi

Sovi ilmainen
suunnittelu-
käynti joka
ei velvoita
hankintaan!

Ikkunat ja ovet

AKAAN

ASUNTOSANEERAUS OY
040-5465735

WWW.AKAANASUNTOSANEERAUS.FI

Kantojyrsintää vuodesta 1992

**AMMATTITAITIDOLLA
JA KOKEMUKSELLA**

- **Vaikeiden PIHAPUIDEN KAATO**
- **KANTOJEN JYRSINTÄÄ**
- **Vakuutukset on.**
- **Puiden kaadot myös kourasaha-autolla.**

**Markku
Huostila**

MH-KANTO

**0400 627 099
www.mhkanto.fi**

Hämeenlinnan

Tuholaistorjunta

0400 210 825 • www.hmltt.fi

HÄRKÄTIEN

PUUTAVARA OY

• Puutavaraa ja rakennustarvikkeet • Määrämitta-katkaisupalvelu

• PYYDÄ TARJOUS SÄHKÖPOSTILLA

• Katso tarjouserät nettisivuiltamme

Sahantie 5 Renko. Harri 040 843 6064, Tuula 0400 526 514
www.harkatienpuutavara.fi | myynti@harkatienpuutavara.fi

Rakentaminen on TAITOLAJI,
joka meillä on hyvin hallussa!

TERAK OY

R A K E N N U S L I I K E

Ota yhteyttä!
0400 680 878 - www.terak.fi

JK

Rakennusmaalaus
Jari Komonen Oy

PINTAURAKOITSIJAT

AAA

Katso nettisivuiltamme

• TASOITETYÖT • TAPETOINNIT

• SISÄMAALAUKSET • KATTOJEN PESUT

• JULKISIVUMAALAUKSET

NOSTOKORIAUTO, 26 M

0400 879 122

MERVENTIE 44

13720 PAROLA

jari.komonen@rakennusmaalauskomonen.fi

www.rakennusmaalauskomonen.fi

Ostetaan metalliromua

Rauta, kupari, alumiini, ym.

Romuautojen virallinen vastaanottopiste.

ROMULIIKE SUOTULA OY

Jokelantie 601, 05470 Hyvinkää. P. 019 467 763, 0400-480 794

romuliike@suotula.fi

www.suotula.fi

Omakoti

omakotilehdet.fi

Ikkunoiden ja ovien tiivistykseen kannattaa keskittyä, sillä niiden kautta karkaa paljon lämpöä. Oikein tiivistetyn ikkunan ääressä ei tunnu vetoa, joten siinä on viihtyisä olla.

den tilalle kannattaa valita mahdollisimman laadukkaat uudet, sellaiset, joiden käyttöikä on pitkä. Itse tehtävissä tiivistyksissä on tärkeää tietää, mistä rakennuksen korvausilma tulee – mikäli se on suunniteltu kulkemaan tiivisteiden raoista, niitä ei saa tukkia tiivistystä uusittaessa. Kettusen mukaan tiivisteiden rakojen parempi reitti korvausilmalle olisivat seinä- tai karmiventtiilit, joissa on suodattimet.

Olenneista on kuitenkin tietää, miten oman talon korvausilman otto on suunniteltu, jotta tiivistämisessä ei tule virheitä. Jos talossa on koneellinen ilmanvaihto ja ilmanvaihtokoneessa lämmön talteenotto, on tärkeää muistaa ottaa se käyttöön syksyllä, kun säät kylmenevät.

Valitse energiatehokkuutta

Vanhan omakotitalon energiatehokkuutta parannetaan tyypillisesti julkisivuremontin, ylä- tai alapohjan korjauksen tai ikkunoiden vaihdon yhteydessä. Teemu Kettunen huomauttaa, että ikkunoiden uusiminen ei ole tyypillisesti taloudellista pelkästään energiankulutuksen vähentämiseksi.

– Kuitenkin, jos vanhat heikon energiatehokkuuden ikkunat tarvitsevat suurempaa kunnostusta, kannattaa pohtia, olisiko viisasta vaihtaa ne uusiin. Uusien ikkunoiden valinnassa auttaa ikkunoiden energialuo-

kitus, jossa paras energialuokka on A++, hän selittää.

Ikkunoiden lämmönpitävyysvaatimukset ovat parantuneet vuosien saatossa, joten vanhojen, käyttöikänsä päässä olevien ikkunoiden uusimisen todella pienentää lämmönkulutusta merkittävästi.

Sama koskee ilmanvaihtokonetta – vanha kone kannattaa mielellään vaihtaa uuteen, jos käyttöikä joka tapauksessa lähenee loppuaan.

– Uudet ilmanvaihtokoneet kuluttavat selvästi vähemmän sähköä kuin vanhat, ja niiden lämmöntalteenotto toimii paremmalla hyötysuhteella. Lisäksi uusissa koneissa on usein hiilidioksidi- ja kosteusanturit, jotka ohjaavat ilmanvaihtoa automaattisesti tarpeen mukaan, mikä vähentää energiahukkaa entisestään, Kettunen kertoo.

Takavuosina puhuttiin paljon siitä, että talo ei saa olla liian tiivis, jotta siihen ei kerry kosteutta. Teemu Kettunen oikaisee, että liika tiiveys ei ole rakennuksissa ongelmana vaan huono ilmanvaihto.

– Kun puhutaan liiasta tiiveydestä, sekoitetaan keskenään ilmatiiviys ja ilman vaihtuminen, hän sanoo.

Hänen mukaansa terveessä talossa ilma vaihtuu hyvin ja hallitusti. Hyvän tiiveyden vastaparinä ovat kunnolliset korvausilmaventtiilit. Oikein ilmastoidussa talossa taas ei pitäisi olla pelkoa kosteudesta, vaan sen voi rauhassa suunnitella niin tiiviiksi kuin mahdollista. ■

KULTA HOPEA KIERTUE

KULTA HOPEA

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Kelloja, vanhoja rahoja, seteleitä, kolikoita, Moneta,
militariaa, postimerkkejä, vinyylilevyjä ja rihkamaa yms.

KIERTUEAIKATAULU:

Olemme parkkipaikalla

Keskiviikko 10.12.2025

10:00-10:30 Humppila Lasi
11:00-11:30 Forssa Citymarket
12:00-13:00 Forssa tori
13:30-14:00 Renko Teboil
14:30-15:30 Loppi tori
16:15-16:45 Oitti Sykärintori
17:15-18:00 Riihimäki, Ragnar Granitin aukio

Torstai 11.12.2025

9:00-10:00 Lammi tori
10:30-11:00 Kauppakeskus Tuulonen
11:15-11:45 Tuulos SEO
12:15-13:15 Hauho tori
13:45-14:15 Eteläinen Kota
14:45-15:45 Hattula tori
16:00-17:00 Tiiriö ABC

Perjantai 12.12.2025

9:00-10:00 Hämeenlinna tori
10:30-11:30 Hämeensaaren parkkipaikka
12:00-13:00 Tiiriö Tokmanni
13:30-14:00 Tureki tori
14:30-15:00 Tervakoski tori
15:30-16:30 Riihimäki Tokmanni

Lauantai 13.12.2025

9:00-10:00 Hyvinkää tori
10:30-11:00 Hyvinkää rautatieasema
11:45-12:15 Hyvinkää ABC
12:45-13:15 Ryttylä Sale
13:45-14:45 Launonen K-Market
15:15-17:00 Läyliäinen Sale

Sunnuntai 14.12.2025

10:00-11:00 Kangasala tori
11:30-12:30 Orivesi tori
13:00-13:30 Juupajoki tori
14:00-15:00 Mänttä tori
15:15-15:45 Vilppula tori
16:15-16:45 Ruovesi linja-auto asema
17:45-18:30 Kaukajärvi kirjasto

Maanantai 15.12.2025

9:00-10:00 Ylöjärvi tori
10:30-11:00 Ylöjärvi ABC Teivo
11:30-12:00 Lielähti Löytötex
12:30-13:30 Tampere keskustori
14:00-15:00 Tampere, Tammelantori
15:30-16:00 Hakametsän jäähalli
16:30-17:00 Tampere, Laukontori

Tiistai 16.12.2025

08:45-09:15 Riihimäki, K-Supermarket Kumela
09:30-10:15 Riihimäen rautatieasema
10:45-11:15 Oitti, Sykärintori
12:00-13:15 Lammi, tori
13:30-14:15 Tuulos, Kauppakeskus Tuulonen
15:30-16:00 Hyvinkää, Puuilo

Keskiviikko 17.12.2025

08:45-09:15 Riihimäki K-Market Ruokasaari
09:30-10:15 Hausjärven kirjasto
11:00-11:45 Lammi, K-market Mallas
12:30-13:15 Hämeenlinna, K-Supermarket Hätilä
13:30-14:00 Hämeenlinna, tori
14:45-15:15 Loppi, tori
15:45-16:15 Riihimäki, Tokmanni

Torstai 18.12.2025

09:00-09:30 Hyvinkää, tori
10:15-11:00 Ryttylä, K-market
11:15-12:00 Tervakoski, K-market
12:30-13:15 Launonen, K-market
13:45-14:30 Riihimäki, K-market Otso
15:00-16:00 Hyvinkää, Lidl, Kauppalankatu

Perjantai 19.12.2025

10:30-11:00 Hyvinkää, Hankkija
12:00-13:00 Hämeenlinna, Käikälä K-Market
13:15-14:00 Hämeenlinna, Jukola Neste
14:15-15:00 Hämeenlinna, Citymarket Tiiriö
15:15-15:45 Hämeenlinna, Visamäki K-Market
16:30-16:45 Riihimäki, Puuilo

Lauantai 20.12.2025

10:30-10:45 Läyliäinen, K-Rauta
11:00-12:00 Loppi, tori
12:30-13:00 Renko, Sale
13:30-14:15 Hattula, K-Supermarket
14:30-15:00 Iittala, S-market
16:00-17:00 Riihimäki, Citymarket
17:30-17:45 Hyvinkää, Hankkija

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

www.kultahopea.fi

MYYMÄLÄT (OSTO SEKÄ MYYNTI)

Espoo: Harakantie 2, 02650, ti-la 12-18

Helsinki: Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15

Helsinki: Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe 9-17

Helsinki: Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18

Helsinki: Runeberginkatu 40, 00260 ma-la 10-17

Hyvinkää: Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe 9-17

Hämeenlinna: Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18

(Avataan 08.12.2025)

Tampere: Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe 10-18

Turku: Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la 10-17

Vantaa: Topaasikuja 2, 01700, ma-pe 9-17

Teksti: Elina Salmi

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Kun vanha lattia alkaa näyttää kulahtaneelta tai muuten vain haluaa vaihtaa kodin ilmettä, on aika ryhtyä lattiaremonttiin. Sitä ei kannata säikähtää: lattian uusiminen on useimmiten melko nopea toteuttaa ja näppärä selviää asennuksestaakin itse.

Kuten kaikessa muussakin remonteinnissa, on myös lattiaremontissa huolellinen suunnittelu ja realistinen budjetointi kaiken a ja o. Niiden avulla ja oikeilla valinnoilla voi säästyä pitkä penni. Tehdyssä suunnitelmassa tulee myös pysyä, sillä jokainen muutos, kuten vaikka vaihtaminen toiseen materiaaliin tai uusi yksityiskohta todennäköisesti lisää kustannuksia.

Budjetissa on otettava huomioon kaikki kustannukset. Mikä materiaali lattiaan tulee, tekeekö työn itse vai teettääkö ammattilaisella, pitääkö aluslattiaa tasoittaa tai vanha lattia purkaa. Myös yllättäville lisäkustannuksille kannattaa jättää vähän joustovaraa.

Suunnittelussa on hyvä huomioida

se, millaiseen tilaan uusi lattia tulee ja mitä siltä vaaditaan. Makuuhuoneeseen riittää vähän vähemmän kulutusta kestävä lattia, kun taas eteiseen ja keittiöön pitää valita kosteutta ja kulutusta kestävä materiaali. Myös lapset ja lemmikit vaikuttavat valintoihin, sillä ison koiran kynnet tekevät vaikkapa parketista aika pian selvää jälkeä.

Remontin etenemiseen vaikuttaa myös vanha lattia. Joissakin tapauksissa muovimaton voi jättää uuden lattian alle, mutta sen alle on kuitenkin hyvä kuitenkin kurkistaa. Varsinkin vanhemmissa taloissa muovimaton alla saattaakin piileksiä alkupe räinen, kaunis puulattia. Silloin kannattaa harkita, josko siitä saisi hionnalla ja lakkaamalla kodin uuden

kaunistuksen.

Parketti, vinyylilankku, laminaatti vai jokin muu?

Markkinoilla on huima määrä eri vaihtoehtoja. Koska lattian varmas-ti haluaa pysyvän hyvässä kunnossa vuosia tai jopa vuosikymmeniä, kannattaa satsata laatuun. Vanha sanonta ”markalla saa markan tavaran” pitää valitettavasti yhä paikkansa.

Myös materiaalien hintoja kannattaa vertailla ja hyödyntää liikkeiden tarjouksia. Sama tuote saattaa olla toisessa paikassa neliöhinnaltaan selvästi edullisempi ja se näkyy kustannuksissa varsinkin silloin, jos lattiapinta-alaa on paljon.

Lattiamateriaalit vaihtelevat paljon paitsi hinnaltaan, myös ominaisuuksiltaan. Esimerkiksi parketti tai puulattia on kaunis ja ajaton valinta, mutta hinnaltaan usein selvästi kalliimpi kuin muut vaihtoehdot. Se myös vaatii enemmän huoltoa ja kestää huonommin vaikkapa koiran kynsiä.

Vinyylilankku, -matto tai -korkki on erinomainen vaihtoehto, kun haluaa helppohoitaisen ja vettäkin kestävä lattian, joka ei naarmuunnu helposti. Vinyyli myös vaimentaa ääntä. Siksi se sopii esimerkiksi keittiöön tai eteiseen. Lisäksi se on helppo asentaa.

Toinen helposti asennettava materiaali on laminaatti. Niitä on edullisesti saatavilla ja kuosivalikoima on todella laaja. Se sopii parhaiten kuiviin tiloi-

hin, kuten olo- ja makuuhuoneisiin.

Keraaminen laatta sietää hyvin kos-
teutta ja iskuja ja sopii siksi erinomai-
sesti esimerkiksi keittiöön. On kuiten-
kin tärkeää kiinnittää huomiota sii-
hen, että laatta on varustettu hyvällä
liukkaudenestolla, ettei satu kaatu-
misia silloinkaan, jos lattia syystä tai
toisesta kastuu. Laattalattia on aina
jalan alla viileä, joten jos se häiritsee,
pitää alle asentaa lattialämmitys.

Uusin tulokas lattiamarkkinoil-
la on norjalainen korkeapainelattia.
Se on lähes sataprosenttisesti puuta,
mutta sen pinnassa on poikkeuksel-
lisen vahva suojakerros, joka kestää
kovaa kulutusta ja hylkii vettä. Levyi-
hin on asennettu ääntä vaimentava
alusmateriaali, joten erillistä alus-
rakennetta ei tarvita. Lisäksi lukko-
pontit on tehty alumiinista tai kom-
posiitista, joten lattian voi halutes-
saan purkaa ja koota uudelleen jopa
viisi kertaa.

Asentaisinko lattian itse?

Projektin aluksi on tietysti tyhjen-
nettävä huone ja irrotettava listat.
Vanhan lattian voi jättää uuden alle,
jos se on puhdas, kuiva, luja, tasai-
nen ja jokseenkin suora. Virallisten
asennusohjeiden mukaan van-
hat tekstiilipohjaiset muovimatot on
poistettava lautaparketin ja lami-
naattien alta. Kovat muovimatot sen
sijaan voidaan jättää uuden lattian
alle. Vanhojen muovimattolattioi-
den tasaisuus pitää tarkastaa ennen
asennusta, ja alusta vaatii lähes aina

jonkinlaista tasoittamista.

Laminaatin ja vinyylit voit asentaa
suoraan lautaparketin päälle, mutta
silloin pitää väliin asentaa ääntä vai-
mentava kerros. Puupohjainen lat-
tiamateriaali vaatii höyrinsulkukal-
volla varustettua alusmateriaalia sil-
loin, kun se asennetaan betoni- ja
kipsialustalle.

Lukkoponttiset lattiapäällysteet on
periaatteessa helppo asentaa itse.
Jos aiempaa kokemusta ei ole, voi
varautua siihen, että homma vie ai-
kaa. Silloin voi olla viisasta palkata
ammattilainen. Jos kuitenkin päättää
asentaa lattian itse, on huolehditta-
va siitä, että välineet ovat kunnossa
eikä mittaamisessa hutiloida. Jokai-
selle lattiatyypille on omat asennus-
ohjeensa, ja parhaan lopputuloksen
saat noudattamalla tarkkaan valmis-
tajan ohjeita.

Laattalattian asentaminen vaa-
tii jo vähän enemmän taitoja, joten
kannattaa harkita sen jättämistä am-
mattilaisen tehtäväksi.

Puusta tehtyt lattiamateriaalit –
kuten lautaparketti ja valtaosa la-
minaateista – elävät ilmankosteu-
den vaihteluiden mukaan. Siksi lat-
tian jokaisella sivulla on oltava vä-
hän liikkumisvaraa. Jotta rakenteesta
tulee kestävä ja tukeva, pitää lisäksi
ponttilautojen tai -levyjen päätysau-
mat limittää niin, että vierekkäisten
rivien päätysaumojen etäisyys toi-
sistaan on vähintään 30 senttimetriä.

Lähteet: [remontti-info.fi](#), [urakka-
maailma.fi](#), [k-rauta.fi](#) »

” Laminaatin ja vinyylit
voit asentaa suoraan
lautaparketin päälle, mutta
silloin pitää väliin asentaa
ääntä vaimentava kerros.

Parketin hionta ja lakkaus alkaen 37 e / m²

Pintahämeeltä saat parketin hionnan, lakkauksen, sävytyksen ja
vahauksen sekä kaikki muut parkettityöt. Asennamme
parkettilattiat, vinyylilattiat ja laminaattilattiat, teemme
listoitusta, maalausta ja muita sisäremontteja.

Kun tarvitset paikallista parkettiosaajaa, soita meille!

[pintahame.fi](#)
markus@pintahame.fi

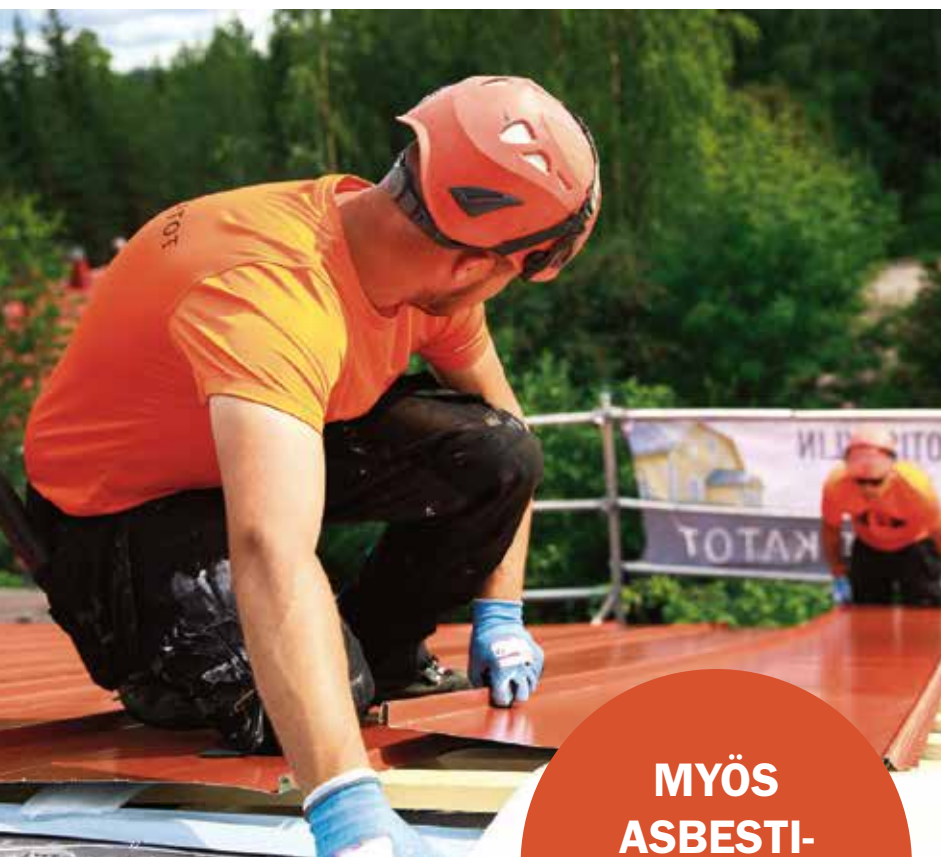
045 236 1412

[luotettava
kumppani](#)

Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO KATTOREMONTTI AJANKOHTAINEN?

PYYDÄ TARJOUS!

MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950

www.eliittikatot.fi

 ELIITTIKATOT

Kotisi ylin ystävä

Lattialämmitys tuo lisää asumismukavuutta

Lämmin lattia jalan alla tuntuu mukavalta ja mahdollistaa vähän alhaisemman lämpötilan asuintiloissa ilman, että ne tuntuvat kylmiltä. Kun lattialämpö yhdistetään lämpöpumppuun ja esimerkiksi maalämpöön, on tuloksena lisäksi energiatehokas ratkaisu.

Lattiaa voi lämmittää vedellä, ilmalla ja kaapeleilla. Yleisimmin kuitenkin omakotiasuja päätyy valitsemaan joko vesikiertoisen tai sähkölämmitteisen lattialämmityksen. Jos talossa jo muutenkin on vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä, on sitä fiksua hyödyntää myös lattian lämmittämisessä.

Parhaimmillaan lattialämmitys on kaakeli- ja klinkkerilattioissa, jos kohta se sopii myös puulattian alle. Puulattia tosin johtaa lämpöä heikommin. Mikään ei estä lämmittämästä koko taloa lattian kautta, mutta se voi toki olla myös pelkkä pesutilojen mukavuustekijä.

Jos lattialämmitys on vesikiertoinen, voi lämmöntuotantolähteen niin halutessaan vaihtaa vaikka öljystä lämpöpumppuun. Talon voi tietysti liittää myös kaukolämpöön. Suora sähkölämmitys eli lämmityskaapelit lattian alla on puolestaan helppo asentaa ja se on tehokas lämmitystapa myös mökillä.

Kun koko lattia on lämmin, jakautuu lämpö tasaisesti. Erillisiä pattereita ei tarvita, mikä helpottaa tilojen sisustamista. Koska lattialämpö tuntuu mukavalta jalkojen alla, voi lämpötilaa hieman laskea asuinmukavuuden mitenkään kärsimättä.

Jos etsii haittapuolia, niin yksi sellainen voisi olla lattialämmityksen kankeus. Se reagoi hitaasti lämmitystarpeen muutokseen etenkin silloin, kun se on asennettu laattalattian alle, koska kiviaines varaa lämpöä. Silloin voi käydä niin, että aurinkoisella säällä on kuumaa niin sisällä kuin ulkonakin. Myös eristyksen pitää olla kunnossa, sillä huonosti eristetty pohja voi päästää lämmön karkaamaan ja energiankulutus kasvaa.

Vesikiertoinen järjestelmä on vain lämmönjakelumalli, ja sen ilmastoystävällisyys riippuu lopulta lämmönlähteen valinnasta.

Lattialämmitys sopii mainiosti lämpöpumpun kaveriksi, koska lämpöpumpun hyötysuhde kasvaa sitä mukaa, mitä matalampi lämpötila lämmönjakoverkossa on.

Hyvin suunniteltu ja toteutettu lattialämmitys on myös energiapihi, koska sen avulla asuintilojen lämpötilaa voidaan laskea. Lämpötilan lasku yhdellä asteella vähentää lämmityskustannuksia viidellä prosentilla. Varastojen ja autotallien lämpötilaa voidaan yleensä laskea muutamalla asteella, ja myös käyttämättömien huoneiden lämpötilaa voidaan alentaa.

Uusissa, hyvin eristetyissä taloissa hyvä yhdistelmä on lattialämmitys, lämpöpumppu ja ilmanvaihtojärjestelmä, jossa on sekä tulo- että poistoilman lämmönvaihdin. Yli 80 prosenttia poistoilman lämmöstä voidaan silloin käyttää tuloilman lämmittämiseen.

Jos vanhemmassa talossa on vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä ja suunnittelee siihen lattialämmityksen asentamista, kannattaa miettiä lämmönlähteeksi maalämpöä tai kaukolämpöä. Lisäksi on hyvä huolehtia siitä, että lattia on hyvin eristetty ja ettei ikkunoiden kohdalle synny vedon tunnetta aiheuttavaa kylmälaskeumaa. ■

Lähde: vattenfall.fi

Mursec Eco turvaa talon kosteusvaurioilta

Suomen Sokkelikuivauksella on pitkä osaaminen pientalojen kosteudenhallinnasta. Täsmäratkaisu kosteusongelmiin on Mursec Eco -kosteudenhallintalaitte, joka pysäyttää kapillaarisen kosteuden nousun talon rakenteissa. Näin kalliit kosteusvauriot voidaan torjua jo ennalta käsin.

Koska maaperä on märkää, kosteus on monissa pientaloissa vääjäämätön ongelma. Aina se ei ole nähtävissä, mutta silti havaittavissa esimerkiksi poikkeavana hajuna. Viimeistään ongelmat tulevat ilmi kosteusmitauksissa tai kun asukkaat alkavat oireilla.

Pientalojen kosteusongelmat aiheutuvat Suomen Sokkelikuivauksen toimitusjohtaja, DI **Kari Salmisen** mukaan lähes aina maaperästä siirtyvästä kosteudesta – toki putkirikkoja ja kattovuotoja lukuun ottamatta. Tyypillisiä ongelmakohteita ovat 1960–90-luvun kellarilliset rintamamiestalon, joiden kellarikerros sijaitsee maanpinnan alapuolella, sekä valesokkelitalot.

– Valesokkelitalot ovat käräjäoikeuksissa ylivoimaisesti eniten edustettuja talotyyppisiä. Niitä on myös kallista korjata, hän toteaa.

Kosteuden kertymistä rakenteisiin kannattaakin siis pyrkiä ennaltaehkäisemään ajoissa. Näin vältetään suuremmilta ja kalliilta ongelmilta.

Mursec Eco on täsmäratkaisu kosteusongelmiin

Salmisella on rakennusterveysasiantuntijan ja kosteusvaurion korjaussuunnittelijan pätevyyksien lisäksi liki 40 vuoden kokemus rakennusosalta ja kuntotutkimusten tekemisestä. Hänellä on siis kattavasti tietoa suomalaisten pientalojen kosteusongelmista – ja niiden korjaamisesta.

– On paljon omakotitaloja, joita ei pystytä salaojittamaan; on esimerkiksi kalliota ja terassia päällä, joten salaojitus voisi maksaa 30 000–50 000 euroa. Mietimme, eikö olisi mitään muuta ratkaisua, millä kosteutta saisi hallintaan, jolloin tämä tuli esille.

Pitkän etsinnän jälkeen ratkaisuksi löytyi eurooppalaisen laitevalmistajan kosteudenhallintalaitte Mursec Eco. Salminen kertoo heidän olleen tiiviisti yhteydessä valmistajan kanssa ja saaneen tutkimustuloksia ja sertifikaatteja laitteen toiminnasta. Toimin-

taperiaate on sinänsä yksinkertainen:

– Laite lähettää sähköisiä impulsseja, jotka vaikuttavat kapillaarisen veden molekyyleihin, estäen niitä nousemasta maasta rakenteisiin, hän selventää.

Mursec Eco ei edellytä käyttäjältään mitään suurempia toimenpiteitä, vaan on toiminnaltaan hyvin yksinkertainen ja soveltuu kaikkiin tavanomaisiin pientaloihin. Huoltovapaalle laitteelle myönnetään 15 vuoden takuu, ja pienehkönä sen asentaminen onnistuu myös keneltä tahansa.

Asumisterveys ja kiinteistön arvo etusijalla

Salminen pohtii pientalojen kosteuskuormituksen mahdollisesti vain kasvavan tulevaisuudessa. Tästä on näkynyt viitteitä muun muassa VTT:n ja korkeakoulujen tekemissä laskelmissa, jotka ennakoivat säiden ääri-ilmiöiden yleistyvän ja sademäärien kasvavan.

– Kosteusvaurioiden ennaltaehkäisyyn Mursec Eco on todella hyvä. Jos rakenteissa on jo kosteutta, laitteen avulla voidaan varmistaa, ettei kosteutta tule lisää ja rakenne alkaa kuivua, hän kertoo.

– Esimerkiksi Pirkkalassa oli eräs kellarillinen rakennus, johon nousi maasta kosteutta. Sitä ei pystytty salaojittamaan, sillä talon toinen pääty oli kallion päällä. Kun Mursec Eco oli ollut rakennuksessa kaksi kuukautta, seinärakenteet alkoivat kuitenkin kuivumaan.

Vanhoja vaurioita laite ei luonnollisesti-kaan korjaa, jos esimerkiksi puurakenteet ovat jo homehtuneet. Syksyllä Suomen Sokkelikuivaus onkin tarjoamassa pakettia, jossa Mursec Eco -laitteen tilaaja saa kaupan päälle myös kokonaisvaltaisen kosteudenhallintasuunnitelman.

Käytännöllinen ja kustannustehokas ratkaisu kosteusvaurioiden estämiseen on monelle omakotitalon omistajalle kuitenkin huojennus: viime kädessä kyse on niin

kiinteistön kunnosta ja arvosta, kuin myös asumisterveydestäkin. Salminen toteaa kosteudenhallintalaitteen estäneen myös kiinteistökauppariitoja, kun kosteusongelmat ovatkin olleet hoidettavissa vähällä vai-alla.

Suomen Sokkelikuivaus
puh. 020 127 9961
info@sokkelikuivaus.fi
www.sokkelikuivaus.fi

Teksti ja kuvat: Elina Salmi

Vanhemmat vintagehuonekalut ovat usein hienosti koristeltuja ja vähäisellä tuunauksella tai sellaisenaan käyttövalmiita. Huonona puolena voisi mainita yleensä kovemman hinnan ja sen, että umpipuisina ne ovat tavattoman painavia.

Vanhassa vara parempi – sisusta pikkurahalla ja kierrätystavaroilla

Kodin ilmeen muuttamiseen ei aina tarvita korkeaa pinoa sileitä satasia. Kokenut kierrätyskeskusammattilainen sanoo, että kekseliäisyydellä ja jopa muutamalla kympillä pääsee jo pitkälle.

Kirppis Vanajankulma
KÄTELLÄ KATKITTU-KATKUTEN KÄTELLÄ

**Paikallinen ja palveleva
Pöytävuokra 30€ / vko**

TERVETULOA!

Aukioloajat:
ma 10-19
ti suljettu
ke-pe 10-18
la-su 11-16

Vanajantie 9
13110 Hämeenlinna
050-522 1991
vanajankulma@gmail.com
www.vanajankulma.fi

– Erityisesti nuoret haluavat sisustaa kotinsa persoonallisesti, vaikka toki meiltä tavaraa hakevat ihan kaikenikäiset ihmiset. Monet ikään katso-matta tekevät aatteellisia valintoja myös sisustushankinnoissaan ja suosivat kiertotaloutta, toteaa toiminnanjohtaja **Mauri Hakala** Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:stä. Se on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tärkeimpiä tavoitteita on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdis-

tys tekee laajaa yhteistyötä Tampereen kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Työssä auttavat kaksi kierrätyskeskusta Tampereella. Vastaavanlaisia on useimmissa kaupungeissa eri puolilla maata. Ne pyörittävät toimintaansa osittain tai kokonaan myynnistä koostuvilla varoilla.

Niissä sortimentti on paikkakunnasta riippumatta hyvin samankaltainen. Tarjolla on huonekaluja eri vuosikymmeniltä, kodintekstiilejä, valaisimia, astioita sekä suuria ja pieniä si-

sustusesineitä. Usein hyllyjä täyttävät myös vaatteet ja kengät.

Hakalan mukaan tämän hetken kuuminta hottia ja erityisesti nuorison suosikkeja ovat 60-lukulaiset, vähän karun oloiset putkirunkoiset kalusteet – erityisesti kirjahyllyt ja tv-pöydät.

– Kun sellaisia tulee myyntiin, niin ne menevät ihan saman tien. Myös kodintekstiilit, kuten pussilakanat, lakanat, tynnyliinat, pyyhkeet ja verhot ovat kuosista riippumatta haluttua tavaraa.

Keittiön tarvekalutkin löytyvät suurella todennäköisyydellä kierrätystä suosivista kauppapaikoista. Kippoja, kuppeja ja kattiloita saa pikkurahalla ja joskus voi tehdä jopa designlöytöjä.

Ennen tehtiin
kestävämpää tavaraa

Kierrätys on tällä hetkellä trendikästä, mutta tietysti myös järkevää. Jos jokin tavara tai tekstiili on aikanaan tehty niin hyvin, että se on edelleen käyttökuntoinen, niin se erittäin todennäköisesti säilyy sellaisena vielä vuosia tai jopa vuosikymmeniä.

Lisäksi jonkun jo kertaalleen rakastama kapine on yleensä aika edullinen. Poikkeuksena voisi mainita vanhemmat vintage-huonekalut, kuten senkit, lipastot, kirjoituspöydät ja liinavaatekaapit.

– Ne ovat usein hintavia, mutta myös haluttuja pääsääntöisesti vanhemmassa ostajakunnassa. Suurin osa niistä on myös isokokoisia eivätkä ne siten edes mahdu opiskelijayksioon tai muuten pieneen kotiin, vaikka muuten olisivatkin silmää miellyttäviä, kertoo Hakala.

Kierrätyskeskusten lisäksi itselle mieluista kierrätystavaraa voi etsiä ja löytää kirpputoreilta, nettikirppiksiltä ja Facebookin roskalavarhymistä. Myös tori.fi:n annetaan-osastolla on välillä suoranaisia löytöjä. Paikkakunnasta riippuen siellä on jopa jonkinlaista ylitarjontaa esimerkiksi keinutuoleista ja puhelinpöydistä.

Netistä löytyy lisäksi erityisesti huonekalujen second hand -kauppoja ja isoilla huonekalumerkeilläkin on omat osastonsa kierrätyshuonekaluille.

Tuunaa kierrätyslöytö
mieleiseksi

Toisinaan kierrätyslöytö saattaa tarvita vähän hellää huolenpitoa ennen käyttöönottoa. Huonekalun voi maalata tai nähdä ihan uudessa käyttötarkoituksessa. Esimerkiksi keittiön tuoli voi aloittaa uuden elämän yöpöytänä, sänky olla paitsi nukkumapaikka, myös sohva ja vanha ovi toimia upeasti sängyn päätyinä.

Kierrätyskeskuksista ja kirppareilta löytyy usein myös maljakoita ja tauluja. Maljakoihin voi koota asetelmia vaikka puun oksista tai kuivakukista. Pikkuista lasimaljakkoa voi käyttää tuikkukippona tai kosmetiikan säilytyspaikkana kylppärissä.

Taulua ja erityisesti sen kehyksiä voi käyttää moneen muuhunkin tarkoitukseen kuin sellaisenaan koristamaan seinää. Jos taulun aihe ei miellytä, voi itse maalauksen korvata esimerkiksi levyllä, jonka maalaa liitutaulumaalilla ja kirjoittaa siihen vaihtuvan mietelauseen. Rakkaista valokuvista tai muista muistoja herättävistä asioista – festarilipuista, hääkutsuista ja muista sellaisista – voi koota kollaasin näyttaviin taulukehyksiin.

Tavaroiden säilyttäminen on usein ongelma ja siihenkin voi löytää ratkaisun kierrätyksen aina inspiroivasta maailmasta. Vanhan ajan pyyhely tai hattuteline toimii tuunattuna minä tahansa hyllynä ja koukuihin voi ripustaa viherkasveja. Vanhasta arkusta saa oivallisen sohvapöydän, joka kätkee sisäänsä hyvinkin paljon tavaraa ja erilaisiin sängyn alle tai kirjahyllyyn mahtuviin laatikoihin sujahtaa kätevästi vaikka liinavaatteita, jolloin kodin kaappitila jää muuhun käyttöön.

Yleensä tavara osataan hinnoitella kierrätyskeskuksissa ja kirppareilla oikein, mutta hutejakin tulee. Silloin hyötty ostaja.

– Kyllä meilläkin on yksi mieleenpainunut hinnoitteluhaaveri sattunut. Yhtä työntekijää oli jäänyt kaivelemaan myyntiin tullut valaisin, jonka hinnaksi oli laitettu 25 euroa. Hän intoutui kotonaan tutkimaan asiaa uudelleen, soitti työvuoronsa jälkeen ja kyseli, onko kyseinen lamppu jo mahdollisesti myyty. Sielähän se jo kulki parkkipaikalla ostajan kädessä autoa kohti. Valaisimen todellinen jälleenmyyntiarvo olisi ollut liki 2 000 euroa, muistelee Hakala.

Sen jälkeen on kuulemma hinnoitteluvaiheessa käytetty entistä useammin Googlen käänteistä kuvahakua, jos jokin esine on jäänyt vähänkään mietityttämään.

Älä kanna kotiin
ylimääräisiä vieraita

Kodin kutsumattomista vieraista, kuten luteista, saa tämän tästä lukea kauhujuttuja. Kun hankkii huonekaluja kierrätykseen erikoistuneilta kauppapaikoilta, voi olla melko turvallisin mielin siitä, että kotiin tulee vain sohva tai sänky eikä mitään ylimääräistä, omin jaloin liikkuvaa.

– Ainakin meillä kaikki sisään tulevat sohvut ja sängyt tarkastetaan luteiden varalta jo noutopaikassa ja vielä uudelleen varastossa erillään muista, jo paikalla olevista huonekaluista. Meillä käy myös säännöllisesti tuholaistorjunnan ammattilainen pitämässä henkilökunnalle kertauskursseja siitä, miten mahdolliset tuholaiset voi tunnistaa. Tarkkuus kannattaa ja olemmekin välttyneet siltä, että olisimme joutuneet asian kanssa painimaan, huokaa Hakala helpottuneena.

Itsekin voi tutustua aiheeseen nettissä. Kuvia niistä merkeistä, joista saattaa tunnistaa ludeongelman, löytyy helposti. Jos sitten löytää mieleisensä huonekalun vaikka jostain

Kodintekstiilit ovat kuulemma hyvin haluttua tavaraa. Ja miksikäs ei, ennen kaikki tehtiin paremmin ja kestävämpään käyttöä hyvinkin pitkään. Lakanoista, verhoista tai vaikka pöytäliinasta näppärä voi ommella myös jotakin aivan muuta. Esimerkiksi pyöreästä pöytäliinasta saa hulmuavan kesähameen, kun leikkaa keskelle aukon, jonka huolittelee ja lisää vetoketjun.

latokirppiksestä, voi sen itse tarkastaa ja päätellä, onko kapine turvallista ostaa.

Kodintekstiilit ja vaatteet useimmat meistä pesevät joka tapauksessa riittävän kuumalla pesuohjelmalla ennen omaan käyttöön ottoa ja niin toki kannattaakin tehdä. Tosin kaikkein todennäköisimmin lutikat matkaavat uuteen kotiin ulkomailta matkalaukun kyydissä, sillä muun Euroopan majoituspaikoissa niitä on valitettavasti enemmän kuin

meillä.

Haastateltava on toiminut lähes viisitoista vuotta Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:n toiminnanjohtajana. Yhdistys on kolmannen sektorin toimija, jonka pääasiallisia toimintatapoja ovat pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdistys pyörittää kahta kierrätyskeskusta Tampereella ja työllistää tällä hetkellä noin 60 henkilöä. ■

TERVETULOA TEKEMÄÄN LÖYTÖJÄ
KOKO PERHEEN VOIMIN!

VAIKKA
& MITÄ
www.vaikkamita.fi

HÄTILÄ

90-paikkainen itsepalvelukirppis
Viipurintie 32 LH2, Hämeenlinna
p. 040 163 2543 | info.hatila@vaikkamita.fi
Avoinna ma-pe 10-18, la 10-16, su suljettu

KAURIALA

180-paikkainen itsepalvelukirppis
Kaurialankatu 21, Hämeenlinna
p. 041 317 7494 | info@vaikkamita.fi
Avoinna ma-pe 10-18, la-su 11-16

Teksti: Ulla Sirén

Takkatulta tiiviisti pakattuna

Elävä tuli on tunnelman tuoja kylminä ja pimeinä iltoina. Suomalaiset rakastavat tulisijoja niiden kodikkuuden vuoksi, mutta ne ovat olleet ikiaikoja myös kansan hengissä säilymisen edellytys.

Takkatulen lämpöä ja tunnelmaa kotiisi

**Muuraus ja laatoitus
HEINÄMÄKI**
Puh. 050 330 1884

- Yksilölliset varaavat takat
- Hormit ym. muuraustyöt

www.wili.fi

Viime aikojen asumistrendi näkyy myös kodin tulisijojen suunnittelussa. Asunnot ovat pienentyneet ja tilan hyötykäyttöön kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Hukkane-liöitä ei haluta rakentaa – niin ollen ei myöskään järkälemäisiä uuneja, jollaiset olivat muodikkaita vielä pari vuosikymmentä sitten.

Takka-asiantuntija **Ville Seppälä** kertoo, että nykyään halutaan ensisijassa pienikokoisia takkoja, jotka ovat varaavia tai osittain varaavia. Hormit ovat hänen mukaansa pääsääntöisesti takan päälle asennettavia teräshormeja, jotka vievät vähemmän tilaa kuin perinteiset tiili- ja harkkohormit. Takkojen pinnoissa suositaan sileitä, helposti puh- taana pidettäviä materiaaleja, kuten laatta tai maalattu teräs. Niistä syntyy keveämpi vaikutelma kuin tiili- tai vuolukivi-uunien rosoisista pinnoista, joten ne sopivat erityi- sen hyvin pienten tilojen sisustuk- seen.

Koon pienenemisestä huolimatta varaavia takkoja halutaan selväs- ti enemmän kuin pelkkiä tunnel- matakkoja. Useimmat haluavat saa- da tulisijastaan tarvittaessa asunnon varalämmönlähteen, vaikka sitä taval-

lisessa arjessa käytettäisiin vain tunnelman vuoksi.

Takka keskellä lattiaa

Kun asuntojen neliömäärä pienenee, tilan tuntua luodaan isoilla ikkunoilla ja esimerkiksi lasipinnoilla. Varsinainen seinäpinta, uunien ja takkojen perinteinen sijoituspaikka, vähennee silloin samassa suhteessa, mutta nykyaikaiset takat eivät tarvitsekaan seinää selustakseen.

Ville Seppälä kertoo, että ne sijoitetaan usein osittain ikkunan eteen tai ikkunan läheisyyteen.

– Tällöin tärkeää on, että takka on joka suunnasta viimeistelty ja suunniteltu niin että se voidaan laittaa lähelle lasipintoja, hän sanoo.

Ennen uunien taakse piti muurata paloseinä eli palomuur, joka levitti lämpöä laajemmalle kuin itse uunin kohtaan, mutta samalla esti talon muita rakenteita kuumenemasta. Talon rakenne voitiin suunnitella myös niin, että itse uunin yksi kylki oli osa viereisen huoneen seinää, jolloin saman uunin lämmityksellä saatiin lämpöä kahteen erilliseen tilaan.

Paloseinien rakentaminen on Seppälän mukaan vähentynyt, ja uunit sijoitetaan nykyään irralleen seinästä, jolloin takan takaa tuleva lämpö jää huonetilaan. Takkaa katsellaan joka puolelta, jolloin sen merkitys sisustuselementtinä ja yhteensopivuus huoneen muun kalustuksen ja väri-tyksen kanssa korostuu.

– Viimeisin trendi näyttää olevan, että takkoihin halutaan värejä, lämpimiä sävyjä tai sitten mustaa, Seppälä sanoo.

Vielä vähän aikaa sitten suosittiin erityisesti valkoisia takkoja, mutta koska nykyaikaisia sileitä pintamateriaaleja voi itse maalata halumaansa sävyyn, valkoisuudesta on helppo päästä eroon, jos se ei miellytä.

Perinneuuni tyylin mukaan

Rakentamisen uusista trendeistä huolimatta Suomi on edelleen täynnä vanhoja omakotitaloja, joissa lämmitys on suunniteltu vanhan ajan tapaan. Siksi perinteiset palomuurit, kaakeli- ja pönttöuunit, leivinuunit, isot avotakat ja kaikki muu, mitä minäkin aikakautena on keksitty suunnitella, elävät edelleen täyttä elämää. Niihin tarvitaan uusia osia tai niiden tilalle uusia samanlaisia. Vanhan tyylin mukaisia perinneuuneja kaivataan myös siksi, että vanhojen talojen henki halutaan säilyttää sisustuksessa.

– Perinteisten pönttöuunien suosio on hieman laskenut muutaman vuoden takaisesta, mutta edelleen varsinkin vanhaan asuntoon asennettavien takkojen halutaan olevan vanhan tyyllisiä ja talon rakennus- aikakauteen soveltuvia, Ville Seppälä kertoo.

Perinteikäs pönttöuuni, tuttu pyöreä peltikuorinen lämmitin, on saa-

nut myös uusia piirteitä, mikä kertoo yksinkertaisen mutta nostalgiseksi koetun uunin suosiosta. Seppälä kertoo, että varsinkin uudemmissa rakennuksissa moderneihin pönttöuuneihin halutaan mielellään lasiset ja perinteisiä jonkin verran suuremmat luukut, jolloin yhdessä uunissa yhdistyvät kahden eri aikakauden tunnelmat.

Terassi tulisijalla

Tulisijan paikka voi olla myös muualla kuin sisähuoneissa. Lasitettujen terassien suosio on kasvattanut myös terassitakkojen suosiota: niiden avulla viileään tilaan saa sekä lämpöä että tunnelmaa tarvitsematta ajatella, että kallis sähkö virtaa lasien raoista ulos, ja terassin vuotuinen käyttöaika pitenee.

Ville Seppälä selittää, että varsinaisesti takat vaativat aina sääsuojan päälle, tai takat on sijoitettava katettuun tilaan. Kiviaineiset takat kestävät kyllä myös sateessa, mikäli niissä on säänkestävä pinnoite ilman teräsovia, kuten avotakoissa. Tulisijan päälle suositellaan kuitenkin aina kattoa.

Seppälä mukaan yleisin takka ulkokäytössä on kevyt kiertoilmatakatka, joka sijoitetaan lasitetun terassin sisälle. Kevyt takka voidaan asentaa joko suoraan puulattian päälle tai takan alle voidaan asentaa teräslävy suojaksi. Suojaetäisyysmääräykset vaihtelevat takkamalleittain.

– Katto ja lasitus tilan ympärillä parantavat säänkestävyyttä, ja näin myös teräksiset takat kestävät ulkokäytössä, hän sanoo.

Hän muistuttaa kuitenkin, että mikäään takka ei ole varsinaisesti suunniteltu pelkästään ulkokäyttöön, ja kostea sää saattaa vaurioittaa pintaa. Takka vaatii hieman enemmän huoltamista ulkokäytössä kuin sisällä.

Takan voi tehdä jälkikäteen

Viime vuosien puhe energiaomavaraisuudesta ja kiristynyt maailmantilanne ovat pakottaneet miettimään vaihtoehtoisia lämmitystapoja. Käytännössä kaikki kodin lämmitysjärjestelmät ovat tavalla tai toisella riippuvaisia sähköstä, paitsi uunit. Toimiva tulisija ja kasa polttopuita voivat olla pahimpaan kriisiaikaan suoranainen henkivakuutus – ja nykyinen takkatrendi näyttää, että kansa on oppinut läksyn.

Ville Seppälä kertoo, että annetun suosituksen mukaisesti lähes kaikkiin uusiin omakotitaloihin tehdään ainakin varaus puulämmitteiselle uunille tai takalle, vaikka sitä ei heti rakennettaisi.

– Viime vuosina rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet rajusti, joten kustannusten kasvun takia takat jäävät välillä asentamatta. Mutta sen voi tehdä myös jälkikäteen, kun takalle on vain varattu paikka, jonne sen pystyy helposti jälkeinpäin asentamaan, hän selittää.

Tärkeintä on huomioda, että ta-

Kattila-arinat, Kiuasarinat, Pystyuuni takka, Takkasydän arinat ja Kamiina-arinat, ym.

Joka vuodenaikaan energiatehokas Aalto-Arina!

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:
Metallitekniikka Hannu Laajala
www.aaltoarina.fi, arinatilaus@aaltoarina.fi

PÄIVITÄ TULISIJASI AALTO-ARINALLA
www.aaltoarina.fi P. 040 543 8706

Muistettavaa takoista ja uuneista

1. Tulisijan tekeminen rakennukseen on aina luvanvaraista.
2. Tulisijaa ei tarvitse tehdä seinän viereen.
3. Palomuuria ei välttämättä tarvita, koska uudet uunit asennetaan irralleen seinästä.
4. Jokaisella tulisijalla täytyy olla riittävän kantava perustus suhteessa uunin kokoon.
5. Ennen kuin alkaa suunnitella uunia omakotitaloon, on tarpeen selvittää kotikunnan uuneja koskevat rakennusmääräykset.
6. Terassille tehtävä takka tarvitsee sateelta suojatun tilan.
7. Vaikka et haluaisi taloosi tulisijaa, jätä sille varaus johonkin kohtaan. Kriisitilanteessa varalämmönlähde voi pelastaa kotisi ja perheesi.

kan ja hormin asennus vaatii aina luvan kunnan rakennusvalvonnasta. Seppälä huomauttaa, että toimenpidedelupa on melko helppo hakea, ja se vaatii vain muutamia rakennepiirustuksia. Sen lisäksi pitää ottaa huomioon takan sijoituspaikan lattian kantavuus. Mikäli perustus takan alle ei riitä takan painolle, on pohjaa vahvistettava tai valittava kevyempi tulisija.

Hormi sijoitetaan tavallisesti takan päälle, ja hormille on myös oltava riittävä tila kattorakenteissa. Eristetyn teräshormin ympärillä pitää olla lisäksi valmistajan ohjeiden mukaan suojaetäisyys palavaan materiaaliin.

Asunnossa ennestään olleen vanhan takan tilalle voi rakentaa uuden, mikäli vanha on huonokuntoinen tai

tehoton tai ei muuten miellytä. Ennen uuden uunin hankkimista pitää ehdottomasti selvittää oman kotikunnan rakennusvalvonnasta, saako uuden uunin liittää suoraan vanhaan hormiin, vai pitääkö myös hormiin tehdä muutoksia. Rakennusmääräykset vaihtelevat kuntakohtaisesti.

– Helpoin tapa on pyytää tulisija-asiantuntija paikalle ennen takan ja hormin asennustöitä. Tulisijojen valmistajat ja jälleenmyyjät tarjoavat kokonaispaketteja, jotka sisältävät kaikki tarvittavat materiaalit ja asennukset. Lisäksi asiakkaita autetaan lupahakemuksissa, Ville Seppälä muistuttaa.

Asiantuntija: tuotekehityspäällikkö Ville Seppälä Linnatuli Oy:stä. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi
Kuvat: Helena Ahti-Hallbergin Instagram-tili

Kiireetöntä elämää ja päivänpaistetta

Helena Ahti-Hallberg toteutti vuonna 2024 unelman, jonka monet suomalaiset jakavat: osti puolisonsa kanssa tunnelmallisen, historiaa havisevan loma-asunnon Espanjan lämmöstä. 200-vuotias kaunis talovanhus tarjoaa heille nyt kiireetöntä elämänrytmiä.

VANERIA JA PUUTAVARAA
-sahauspalvelu

RAKENTAJAN
PUUTAVARATALO

Katso valikoimamme:
www.puutavaratalo.fi

Puusepäncatu 3, 13110 HML | Puh. (03) 653 3905 | Avoinna ma-pe 8-17

Suomessa eletään kenties pimeää ja kylmää loppuvuotta, mutta toista on Espanjassa. Lämmin ilmasto ja aurin-gonpaiste houkuttivatkin kilpatanssija-na ja tanssinopettajana tunnetun **Hele-na Ahti-Hallbergin** hankkimaan puoli-sonsa kanssa loma-asunnon Valencian maakunnassa sijaitsevasta Ontinyentis-tä. Noin 36 000 asukkaan kaupunki si-jaitsee sisämaassa kahden suuremman ja tunnetumman kaupungin, Valenci-an ja Alicanten välissä. Kumpaankin on runsaan 80 kilometrin matka.

Vuoristoisen seudun kauniit maise-mat ovat ehtineet jo tehdä Ahti-Hall-

bergiin vaikutuksen. Hän mainitsee Ontinyentin kaupungin itsessään sijait-sevan jo noin 380 metrin korkeudella.

– Tällä on paljon ulkoilumaastoja ja ihmiset pyöräilevät ja harrastavat pati-kointia vuorilla.

Ahti-Hallbergin ja hänen puolisonsa Suomen koti sijaitsee Sipoossa, jonka hän kuvailee olevan ”aika maaseutua”. Ontinyentin loma-asunto on puoles-taan aivan tunnelmallisen vanhankau-pungin ytimessä, joten kaikkialle pää-see kävellen – asia, joka on myös ihas-tuttanut häntä kovasti.

– Ei tarvitse välttämättä autolla läh-

teä mihinkään. Ja vanhassakaupungissa joka ikinen vastaantulija tervehtii.

Historiallinen talo hurmasi hetkessä

Ontinyentissa on aikoinaan ollut asutusta jo 1500-luvulla. Helena Ah-ti-Hallbergin loma-asunnon uloimat muuritkin ovat 1500-luvulta peräisin, mutta talo itsessään valmistunut vuonna 1880.

– Jotenkin on sellanen olo, että ne vanhat seinät kuiskivat. Jollain tavalla se aika ja talon ikä sekä näkyy että tuntuu.

Kolmikerroksinen, asuinpinta-alaltaan yli 400-neliöinen rakennus on huomattavasti suurempi, kuin mitä hän oli puolisonsa kanssa alun perin etsinyt. He löysivätkin talon hieman puolivahingossa, mutta ihastuivat siihen välittömästi.

- Kävimme katsomassa parikymmentä taloa, ja kaikki niistä olivat hyvin samanlaisia arkkitehtuuriselta rakenteeltaan.

Ontinyentin vanhankaupungin talo poikkesi kuitenkin muista ja hurmasi hetkessä. Talon keskellä on koko sen kolme kerrosta kattava avoin, korkea halli, jota asuinhuoneet ympäröivät. Korkeuden lisäksi hallin kattoikkuna tuo tilaan miellyttävää luonnonvaloa.

Ahti-Hallberg myöntääkin heidän edenneen talokaupassa enemmän tunteella kuin järjellä. Se

osoittautui kuitenkin hyväksi ratkaisuksi. Vaikka tilaa on tarvittua enemmän, Espanjassa esimerkiksi suuren talon lämmittäminen ei ole niin suuri kuluerä kuin mitä se Suomessa olisi.

Edessä mittava remontti – mutta ilman hoppua

Ennen kuin Helena Ahti-Hallberg puolisoineen osti Ontinyentin talon itselleen, rakennus oli ollut yli 10 vuotta tyhjiillään, sillä sen omistanut perikunta ei ollut keksinyt talolle käyttöä.

- Sitä ei ollut asuttu ja kunnostettu
sinä aikana.

Hän toteaa talossa menevänkin ennen pitkää uusiksi niin keittiö, kylpyhuoneet kuin pinnatkin.

– Kyllä siellä mittava remontti on edessä. Talo on kuitenkin asuttavassa kunnossa sellaisena kuin se on nyt. Se oli meille hirveän tärkeää. Voimme tehdä remonttia huone kerrallaan ja asua siinä samalla.

He päätyivät etsimään loma-asuntoa juuri Espanjasta miellyttävän ilmaston vuoksi. Ajoitukseen vaikutti puolestaan se, että pariskunta halusi talon olevan kaikin puolin valmis aikanaan heidän jäädessään eläkkeelle.

– Siinä vaiheessa ei jaksakaan enää lähteä tekemään noin mittavaa remonttia. Meillä on nyt aikaa kunnostaa taloa ja käymme aktiivisesti töissä. »

LAKIASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

ASIANAJOTOIMISTO

SKOGSTER

— PORTAANPÄÄ & JUUSELA —

Raatihuoneenkatu 8 (3.krs), Hämeenlinna | 03 626 210
www.asianajoskogster.fi | toimisto@asianajoskogster.fi

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

HUOMIO

**Ostamme,
myymme ja
vaihdamme
viikko-osakkeita ja
Villas-osakkeita!**

Soita:

045 720 0860

**Tai voitte myös jättää
yhteydenottopyynnön
nettisivuillamme**

LOMA-SUOMI OY

www.loma-suomi.fi

Tanssi tuo hyvinvointia kaikkiin elämänvaiheisiin

Espanjan loma-asunnollaan Helena Ahti-Hallberg nauttii aikatauluttomuudesta ja verkkaisesta elämänrytmistä. Hän kertoo nukkuvansa merkittävän paljon paremmin tietäessään päivien kulkevan omalla painollaan.

– Menen nukkumaan, kun aurinko laskee ja herään, kun aurinko nousee. On tosi levollinen olo, kun ei ole mitään kauhean tiukkaa ohjelmaa.

Kuka tahansa voi kuitenkin lisätä elämäänsä hyvinvointia hyvinkin yksinkertaisilla keinoilla – yhtenä näistä musiikki ja yhdessä tekeminen.

Ahti-Hallberg on yksi menestyneimpiä suomalaisia kilpatanssijoita, mutta tehnyt lisäksi pitkän uran muun muassa tanssinopettajana. Hän tietääkin siis omakohtaisesti, miten paljon tanssiminen voi edistää kenen tahansa hyvinvointia.

– Sehän antaa terveyttä. Laji on niin monipuolinen ja kokonaisvaltainen, siinä ei rasiteta vain yhtä lihasryhmää.

Tanssiharrastuksen aluksi opetellaan yksinkertaisesti seisomaan

ranka suorana – mikä olisi erityisen tärkeää oppia etenkin heidän, jotka tekevät paljon näyttöpäätetyöskentelyä. Sykkeen nostamisen ja liikunnan lisäksi myös aivot saavat virikkeitä, kun liikeratoja yritetään hioa aina vain paremmiksi. Fyysisen hyvinvoinnin lisäksi tanssiminen tarjoaa kuitenkin myös henkistä hyvinvointia.

– Tanssi on siitä ihana harrastusmuoto, että sitä tehdään yhdessä jonkun toisen kanssa tai ryhmänä, Ahti-Hallberg toteaa.

– Samanhenkisten ihmisten löytäminen on aivan mahtavaa. Sellainen vuorovaikutteisuus ja yhdessä tekeminen tulevat vahvasti esille.

Aiemman kokemuksen ja taidon puute voivat aiheuttaa korkean kynnyksen aloittaa tanssiharrastus. Jokainen oppii tanssimaan, kannustaa Ahti-Hallberg – joillain se vain kestää kauemmin. Alkeiskursseja on tarjolla jo 3–4-vuotiaille, ja hänenkin oppilaistaan vanhimmat ovat 80-vuotiaita. Tanssin pariin voivat hakeutua siis kirjaimellisesti kaikenikäiset.

Espanjan tunteva lakimies apuna kaupoissa

Kiinteistön ostaminen ulkomailta vaati kuitenkin jonkin verran paikallisiin käytäntöihin perehtymistä.

– Tärkeintä oli se NIE-numero, eli ikään kuin veronumero. Sen hankkiminen on numero yksi, mitä pitää olla. Ja sitten meillä oli apuna suomalainen lakimies, jolla on lakitoimisto siellä Espanjassa, kertoo Ahti-Hallberg.

– Oli todella tärkeää, että pystyimme asioimaan hänen kanssaan luotettavasti mielin. Hän hoiti kauppakirjat ja auttoi muun muassa vesiliittymien siirtämisessä. Ja saimme asioi-

Myös erilaiset lupa-asiat esimerkiksi historiallisen rakennuksen remontoinnin osalta edellyttivät erityistä paneutumista.

– Kyseessä on vanhakaupunki, joten siellä ollaan aika tarkkoja siitä, mitä muutoksia talon ulkopuolelle saa tulla. Ja sähköjä odottelemme vieläkin. Ne ovat olleet yli puoli vuotta tuloillaan.

Taloon on kyllä vedetty sähkökaapeloinnit, mutta sähkömittaria ei ole vielä asennettu. Ahti-Hallberg toteaa heidän kuitenkin pärjänneen tähän saakka hyvin aurinkopaneelien avulla. Akusto ja paneelit olivat yksi heidän ensimmäisiä hankintojaan taloon, ja niiden avulla he ovat voineet käyttää esimerkiksi jääkaappia.

– Tänä kesänä emme olisi tarvineet sähköä mihinkään, mutta talvea varten olisi hyvä saada ilmalämpöpumppu, että talo saadaan lämmitettyä.

Vihreä sisäpiha mukaan oleskeluun

Vanhankaupungin syleilyssä sijaitsevassa loma-asunnossa ei ole paljolti pihaa, mutta talon pienen sisäpihan Helena Ahti-Hallberg on ottanut jo tehokkaasti käyttöön.

– Vein täältä sinne yhden sitruunapuun ja hankin paikan päältä Bougainvillean eli ihmeköynnöksen. Toivon, että ne lähtisivät kasvamaan.

Hän kertoo varustaneensa sisäpi-

han kastelujärjestelmällä, joten kasvit toivon mukaan ovat vielä elinvoimaisia seuraavallakin visiitillä. Haaveissa on hyödyntää vihreää sisäpihaa myös muuten:

– Haluaisin kauheasti, että saisin purkaa yhden seinän ruokasalin ja sisäpihan välistä ja laittaa siihen liukuovet, että sisä- ja ulkotila yhdistyisi.

Ahti-Hallbergin visioissa on toteuttaa saumaton kulku talon keittiön, ruokatilan ja sisäpihan välillä. Sitä varten tarvitaan kuitenkin vielä arkitehdin perusteelliset laskelmat, jotta saadaan aikaiseksi tarvittavat tukirakenteet.

Mutta koska ollaan Espanjassa, kiirettä asian suhteen ei ole – kaikki hoi-tuu kyllä aikanaan! ■

KATOKSI OY

TARKASTUKSET

• Kuntotutkimukset • Vuototutkimukset

HUOLLOT

• Huoltosopimukset • Lumen pudotukset

KATTOREMONTIT

Soita ja kysy lisää: 045 162 0064 | www.katoksi.fi

Ikkunan hukkalämpö ja aurinkotehot talteen Air Termicon avulla

Parempi ilmanvaihto energiatehokkaasti

Air Termico ja Air-In® Kameleontti tuloilmaikkunaventtiileillä on toimialan parhaat vedottomat ilmamäärät sekä tehokkain tuloilman esilämmitys. Tuotteissa on huomioitu asiakkaiden toiveiden lisäksi äärimmilleen kehitetty ekologisuus ja ilmaisen aurinkoenergian hyödyntäminen.

Air-In® Kameleontti ja Air Termico venttiilit parantavat huoneistojen energiataloudellisuutta ja energialuokitusta luoden merkittäviä säästöjä kalliisiin lämmityskustannuksiin.

Mikäli taloyhtiössä ei vielä ole tuloilmaikkunaventtiileitä, otathan yhteyttä niin autamme.

Air Termico on nyt SUPER!

Air Termico tuloilmaikkunaventtiili on uudistunut!

Uudistettu malli on muotoiltu uudelleen ja sen ääni- ja ilmatekniikkaa on entisestään parannettu. Lisäksi Air Termico Superin asennus on helpompaa ja nopeampaa. Uuden muotoilun ja ominaisuuksien ansioista venttiili ja suodatinpalkki ovat lähes huomaamattomia.

Uusi säätöominaisuus venttiilissä, sekä suodatinpalkissa mahdollistaa tarkan ilmamäärän säädön. Yhdessä suodatinpalkin ja venttiiliosan uusilla ominaisuuksilla saavutetaan parempi äänen vaimennus, sekä huippuunsa hiottu energian säästö.

Ota yhteyttä!

AirTermico Oy | Kivikonkierto 12, 05460 Hyvinkää
www.airtermico.fi | asiakaspalvelu@airtermico.fi | +358 50 3005 474
www.dir-air.fi | asiakaspalvelu@dir-air.fi | +358 10 4215 700

Air
TERMICO

» LAKIPALSTA

Luvattomat rakennukset

Uusi rakennuslaki astui voimaan tammikuussa 2025. Uuden lain myötä alle 30 neliömetrin rakennusten, joita ei ole tarkoitettu asuinkäyttöön, luvanvaraisuus poistettiin. Lupavapaus ei kuitenkaan anna vastuunvapautta eikä se anna kiinteistön omistajalle täysin vapaita käsiä rakentamisessa, vaikka se siltä ensituntumalla vaikuttaisikin. Tässä artikkelissa tarkastellaan pintapuolisesti mitä tulisi ottaa huomioon, kun lähdetään rakentamaan rakennuslupavapaata rakennusta.

Uuden rakentamislain astuttua voimaan, lupavapaiden rakennusten pystyttämiseen ei tarvita erillistä ilmoitusmenettelyä tai naapuri-kuulemisia. Lupaprosessi on siten helpottunut merkittävästi, mutta asiassa on syytä muistaa, että vastuu rakennuksen lainmukaisuudesta on rakentajalla itsellään. Rakentajan on siis syytä perehtyä huolellisesti rakentamiseen liittyviin säännöksiin sekä tontin että rakennuksen ominaisuuksien osalta.

Yksi huomioon otettava asia on rakennusoi-

keus. Rakennusoikeuden määrä määritellään asema- ja yleiskaavassa, sekä rakennusjärjestyksessä. Vaikka rakennus ei vaatisikaan rakennuslupaa, on kiinteistölle myönnetty rakennusoikeuden määrä huomioitava. Rakennusoikeuden kokonaismäärää ei siis saa ylittää, vaikka kyseessä olisi lupavapaa, alle 30 neliön rakennus. Lisäksi voi ilmetä tonttikohtaisia säännöksiä esimerkiksi siitä, mihin piharakennuksen saa sijoittaa. Tällaiset säännöt saattavat ilmetä esimerkiksi asemakaavasta, jonka lisäksi on syytä pitää mielessä myös yleiset säännöt rakennuksen sijoittamisesta esimerkiksi tonttirajaan nähden.

On syytä muistaa, että jo olemassa olevan rakennuksen laajentaminen on edelleen luvanvaraista. Lupavapaus edellyttää lisäksi, että rakennuksen käyttötarkoituksen tulee olla muu kuin asumiskäyttö – tämän takia ei pienenkään kesämökin rakentaminen ilman rakennuslupaa ole mahdollista. Asumiskäyttöä arvioidessa voidaan huomioida esimerkiksi liedellinen keittiö, joka yleensä viittaa siihen, että rakennus on asumiskäytössä.

Erittäin tärkeää on muistaa, että lupavapaus ei vähennä rakennuttajan velvollisuuksia rakennuksen ominaisuuksien osalta. Rakennuksen on sovelluttava maisemaan, ja sen on täytettävä lain esittämät vaatimukset paloturvallisuudesta ja rakenteiden kestävyyydestä. Rakennuttaja on vastuussa siitä, että rakennus täyttää lain vaatimukset.

Lupavapaus peilautuu ajan myötä kiinteistöjen ostajien riskiin. Ostajan kannattanee entistä herkemmin turvautua asiantuntijan apuun ja tarkastaa, että ostettavan kiinteistön piharakennukset ovat lainmukaisia. Omakotitalokiinteistön kuntotarkastus kohdistuu yleensä pelkästään asuinrakennukseen. Ostajan tulisi harkita sen ulottamista myös muihin rakennuksiin. Vähintään pitäisi tarkistaa se, onko kiinteistön rakennusoikeus ylitetty.

Yhtä lailla rakentamiseen ryhtyvän kannattaa herkästi konsultoida asiantuntijaa, varmistaakseen rakennuksen toteuttamisen lain edellyttämällä tavalla.

Minna Ravi
asianajaja
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin mietitty valaistus tuo toiminnallisuutta ja tunnelmaa

Toimiva valaistus helpottaa kodin siivousta ja kaikkea muuta toimintaa, mutta myös tuo tunnelmaa ja viihtyisyyttä. Kodin valaistuksessa tarvitaankin niin yleisvaloa, tunnelmavaloa kuin pientiloja luovia jalka- ja pöytävalaisimiakin. Valolla voidaan myös korostaa kodin visuaalisia yksityiskohtia.

Loppuvuoden hämärtyvissä illoissa sen viimeistään huomaa: valo vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin enemmän kuin voisi äkkiseltään edes arvata.

Suomalaiskotien valaistuksessa on kuitenkin tyypillisesti puutteita, varsinkin vanhemmissa rakennuksissa. Valaistus- ja sisustussuunnittelija, SI **Erja Taipale** toteaa suurimman ongelman olevan se, että valoa on yk-

sinkertaisesti liian vähän.

– Valopisteitä on liian vähän suhteessa siihen, mitä tarvitsisi olla. Keittiössä saattaa olla pahimmassa tapauksessa yksi hehkulamppu, tai loisteputki toiseksi pahimmassa, ja yksi kattovalo.

Kyseessä on kuitenkin ruuanvalmistus- ja ruokailutila, joten tuollainen valomäärä on riittämätön. Valon määrän pitää olla tehtävän työn

tarkkuuden mukainen, ettei kokkaa- ja joudu hermostumaan siihen, ettei näe mitä on tekemässä.

Toinen Taipaleen mukaan tyypillinen virhe kodin valaistuksessa on hankkia yksittäinen, tarpeisiin nähden liian tehokas valonlähde.

– Sekin on ongelmallista. Jos on valotykki, joka on olohuoneessa hyvä siivoamiseen, se ei ole kuitenkaan hyvä siihen TV:n katseluun.

Yhdellä valonlähteellä ei voida yleensä täyttää kaikkia tilan valaistustarpeita, vaikka se olisi himmennettäväkin. Taipale suosittelee silti hankkimaan himmennettäviä valaisimia aina kun se on vain mahdollista, ja likipitään joka tilaan.

– Ihmisten pitäisi myös uskaltaa jättää varjoja, koska varjot tekevät valosta mielenkiintoisen. Jos tilassa miinkään ei tule varjoa, tila on kuten

sairaala. Ja kaikki tietävät, miltä sairaalavalistus tuntuu.

Valoremontti alkuun tarpeiden kartoituksella

Taipale neuvoo aloittamaan omakotitalon valaistuksen uudistamisen kartoittamalla ensin kodin sähköpisteet ja mihin valaistusta olisi ylipäättään mahdollista lisätä. Sen jälkeen olisi hyvä miettiä, mitä kodin kussakin tilassa tehdään ja kuinka paljon niihin sen johdosta tarvitaan valoa.

– Jos tila on käytävä tai aula, jossa vain kävellään, sinne riittää vähemmän valoa kuin esimerkiksi eteiseen, jossa pitäisi tietää, onko musta vai sininen sormikas kädessä kun lähdentästä ulos.

Hän muistuttaa, että vaikka jotkin kevyemmät, alle 48 voltin järjestelmät on mahdollista asentaa omin päin, yleensä tehtävään tarvitaan pätevä sähköasentaja. Jos valaistukseen halutaan lisäksi jonkinlaista älykästä ohjausta, sitä varten tarvitaan yleensä myös jonkinlainen sisäverkko tai wifi-yhteys.

– Remontti- ja saneerauskohteissa on aina todella tapauskohtaista, miten paljon valaistusta pystytään parantamaan tai muokkaamaan. Yleensä aina pystytään parantamaan, mutta mihin tasoon asti?

Omakotiasuja on saattanut myös vieraillla uudenkarheassa älytalossa, jossa on pitkälle viety valaistusjärjestelmä ja jonka verhojakin voidaan ohjata sähköisesti, ja kaippaa kotiinsa vastaavaa.

Tuollaiset ratkaisut eivät kuitenkaan Taipaleen mukaan ole yleensä realistisia vanhoissa omakotitaloissa, sillä ne edellyttäisivät mittavaa uudelleenkaapelointia.

– Jos halutaan väyläohjausta valaistukselle, pitäisi saada joka ikinen valaisimelle menevä sähköjohto vaihdettua ja samalla sähkökeskukseen tulee mittavia muutoksia, hän muistuttaa.

Tarpeet valon osalta vaihtelevat huoneittain

Kodin valaistusta kannattaa miettiä ensisijaisesti tilan toimintojen pohjalta; mitä tarkempaa työtä tilassa tehdään, sitä enemmän siihen kaitataan valoa. Kun omakotiasuja remontoikin esimerkiksi kotinsa keittiötä, tavallisesti myös sen valaistukseen kaivataan Taipaleen mukaan parannusta.

– Yleensä välitilassa lieden yläpuolella on vain yksi hehkulamppukantainen valaisin. Se vain on riittämätön määrä valoa.

Led-valonauha yläkaappien pohjassa on teknisesti suhteellisen helppo toteuttaa ja hyvä tapa valaista työtasot. Ne voidaan varustaa myös valotehon ja valon värilämpötilan säädettävyydellä.

Makuuhuoneisiin valoa tarvitaan puolestaan huomattavasti vähemmän. Koska ne ovat pääasiassa nukkumista varten, jo epäsuora valaistus on usein riittävä.

– Yleisesti valoa pitäisi olla sen verran paljon, että näkee siivota ja vaihtaa lakanat ja sen sellaista, Taipale lisää.

Epäsuoraa valoa on hänen mukaansa suhteellisen helppo lisätä vanhassakin talossa esimerkiksi verholistan taakse. Valontarve on kuitenkin jo aivan toinen, jos makuuhuoneeseen on sijoitettu muita toimintoja, kuten työpöytä tai vaatekaappeja.

Kylpyhuoneen ja eteisen valaistus kuntoon

Kylpyhuoneisiin pätevät samat yleisohjeet riittävän yleisvalon ja himmennettävyyden osalta. Koska kylpyhuonetta käytetään myös iltaisin, tuolloin ei ole mielekästä herättää itseään kirkkaalla valolla, Taipale muistuttaa. Usein tilaa käytetään kuitenkin myös laittautumiseen, mikä edellyttää valaistukselta jo enemmän.

– Oikeasti paras valo meikkaamiseen tulee meikkaajan sivuilta ja edestäpäin, mutta tilan pitää olla valaistu myös takaa. Muuten kirkas peilivalo häikäisee.

Hyvä kompromissi olisi hänen mukaansa se, että valoa tulisi edestä ylhäältä ja että tila olisi valaistu myös meikkaajan takana. Kohdevalo ei saisi olla aivan kasvojen kohdalla, sillä muuten se luo suuret varjot kulmakarvojen ja leuan alle.

Myös eteisen valaistuksessa on omat erityistarpeensa. Taipale korostaa, että eteisessä valaistuksen määrän pitäisi mukautua ulkona vallitsevaan valoon. Esimerkiksi ulkona olevaa jäätä on vaikea huomata, jos eteisen valaistus on suhteessa liian kirkas ulkoilmaan verrattuna.

– Jos on ihan sysipimeää kun menee ulos, saattaa käydä niin, että liukastuu jo kynnyksellä.

Valaisimen ja valonlähteen valinta vaikuttaa

Huoneen valaistukseen voidaan vaikuttaa suuresti pelkästään jo valaisimen ja valonlähteen valinnalla. Mikäli esimerkiksi keittiössä on vain ruokapöydän kohdalla yksi kattovalaisin, joka rajaa valoa vahvasti alapäin, muu keittiö jää varjoon.

– Jos huoneessa on vain yksi valonlähde, on fakta, että siinä tarvitaan yleisvaloa, Taipale toteaa.

Valonlähteen tai valaisimen ensisijaisen valintaperusteen pitäisikin hänen mukaansa olla se, millaista valoa se tuottaa – eikä vain sen ulkonäkö. Tavallisesti asia menee kuitenkin juuri toisinpäin, hän harmittelee.

– Ihmiset eivät yleensä ymmärrä, jos valaisin tuottaa vaikka voimakkaasti varjoja.

Esimerkkinä Taipale mainitsee korityyppiset valaisimet: ne luovat tilaan ruudullista varjoa muilta osin paitsi varjostimen ala-aukon kohdalta, jolloin tilasta voi tulla levoton. Hän painottaa, että myöskään valonlähdettä ei tulisi valita sattumanvaraisesti vain sen perusteella, että sen

HSS

Hämeen Sähkö ja Saneeraus Oy

Sähkö- ja kylmäasennusalan työt

- Sähkösuunnittelu • Sähköurakointi
- Teleurakointi • Antennijärjestelmät
- Hälytys- ja valvontajärjestelmät
- Ilmalämpöpumput • Pörssisähköohjaukset

Rakentaminen

- Saneeraukset • Keittiöt
- Kylpyhuoneet • Saunat • Terassit

yritys@hssoy.fi

www.hssoy.fi

Tee työtilaus netissä

Meidät löytää myös Facebookista:
Hämeen Sähkö ja Saneeraus Oy

Työtilaukset ja tarjouspyynnöt
0400 485 312

Pihavalauistuksella parempaa turvallisuutta

Omakotiasuja viettää suurimman osan vuodesta enemmän sisällä kuin ulkona. Sisätilojen valaistuksella on siis tuntuva vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Taipale kehottaa kuitenkin kiinnittämään huomiota myös omakotitalon ulkotilojen valaisemiseen.

– Se luo turvallisuutta, kun pihalla näkee kulkea, ja turvallisuuden tunnetta kun ikkunasta nähdään vähän pidemmälle sitä pimeää maisemaa.

Hän nostaa esille ulkovalaistuksen merkityksen myös ilkvallan torjumisessa: kun piha on kunnolla valaistu, tihutyöläiset hakeutuvat ennemmin muihin kohteisiin. Omakotiasuja voikin vaikuttaa pihan turvallisuuteen ja omaan turvallisuudentunteeseensa jo pienillä asioilla.

– Pihalle voi hankkia vaikka liiketunnistimen, joka sytyttää valot, kun joku liikkuu siellä.

Liiketunnistimen kääntöpuolena on toki se, että se voi aktivoitua jo pihalla loikkivasta oravasta, mutta tunnistimen voi yrittää suunnata ihmisten käyttämillä kulkureiteille tai säätää vähemmän herkäksi.

kanta sattuu olemaan sopiva. Olen-naista olisi huomioida valon laatu ja onko se himmennettävä, mikäli himmennystä tarvitaan.

– Ja valon määreiden ymmärtäminen auttaa, kun ollaan siellä kaupan hyllyn äärellä. Jos kaikkiin valaisimiin valitsisi edes saman valonvärin (K), se olisi jo hyvä lähtökohta.

Lähtökohtaisesti hyvä värilämpötila kodin valaistukseen on 3 000 Kelviniä. Myös hyvä värintoistokyky (CRI) ja varsinkin kohdevalojen osalta valon avautumiskulma ovat Taipaleen mukaan tärkeitä valintaperusteita.

– Siinä on aika iso ero, miten se valaisee tilan.

Uusilla ratkaisuilla toimivampaa kodin valaistusta

Erilaiset älykkäät valaistuksenohjaukset eri mittaluokissa ovat nouse-

vaa kehitystä kotien valaistuksessa. Usein niitä voidaan ohjata jonkinlaisella älylaitteella, tavallisimmin älypuhelimella, mutta perinteisiä seinäkatkaisijoita ei Taipaleen mukaan voida silti jättää pois.

Monet älytalot saadaan reagoimaan jo siihen, kun asukas lähestyy kotiaan ja esimerkiksi tämän puhelin liittyy kotiverkkoon, jolloin halutut valot syttyvät automaattisesti. Se, mitkä valot syttyvät, voidaan määrittellä myös vuorokaudenajan tai vuorokauden mukaisesti.

– Onko se sitten lopulta näppärää, on eri asia, Taipale huomauttaa.

Tuollainen ratkaisu vaatii hänen mukaansa paljon resursseja suhteessa hyötyihin. Erilaiset tilannevalaistukset voivat kuitenkin olla hyödyllisiä arjessa ja lisätä kodin viihtyisyyttä, kun kaikki valaisimet voidaan kytkeä päälle tai pois päältä yhdellä painikkeella – tai valita esimerkiksi mukava tunnelmavalistus. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Joulunviettoa eri puolilla Suomea

Joulua viettää kukin tavallaan – tai on viettämättä. Joulumarkkinat, -koristeet ja -laulut ovat kuitenkin yhteistä perinnettä, joka tuo iloa ja tunnelmaa loppuvuoden pimeyteen.

Milloin on vielä liian aikaista miettiä joulua?

Parhaimmillaan – tai pahimmillaan – joulukoristeet ja -makeiset ilmestyvät kauppojen hyllyille jo varhain syksyllä. Joillekin ne ovat inhoitus, toisille taas kauan odotettu lähtölaukaus loppuvuoden tunnelmointiin.

Joulun lähestyminen tuo mukanaan kuitenkin myös rutkasti tunnelmaa, joka vain kasvaa viikko viikolta iltojen pimetessä. Kausivalot, koristeet, musiikki ja erilaiset tapahtumat keventävät tunnelmaa ja tuovat piristystä arkeen, olipa joulusta itsestään sitten mitä mieltä tahansa.

Monella paikkakunnalla on omia

paikallisia jouluperinteitään, joita on vaalittu vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Etenkin ruotsinkielisillä seuduilla Lucian kruunaus ja kulkue on ollut tärkeä perinne jo 1950-luvulta lähtien.

Lisäksi monet kaupungit ja paikkakunnat eri puolilla Suomea järjestävät joulutoreja ja tapahtumia, jotka ovat tärkeä osa joulunodotusta niin paikallisille kuin matkalaisillekin. Esimerkiksi Savonlinnassa oopperajuhlistaan tunnettu Olavinlinna muuttuu yhden viikonlopun ajaksi ainutlaatuiseksi miljööksi joulumyyjäisille. Kauniisti valaistu keskiaikainen linna on tuolloin täynnä juhlauden tunnelmaa. Joulumarkkinoiden lisäksi monenlaiset Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

den lisäksi monenlaiset Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

Helsinki – Stockmannin jouluikkuna ja Tuomaan markkinat

Aleksanterinkadun Joulukadun avajaiset ovat iso tapahtuma, jonka yhteydessä sytytetään kaupungin näyttävä jouluvalaistus. Stockmannin mielikuvituksellinen ja satumainen jouluikkuna Aleksanterinkadulla on ollut osa kaupungin jouluperinteitä jo vuodesta 1949.

Tärkeä osa joulua on myös Helsingin vanhin ulkoilmajoulutori, Tuomaan Markkinat, joka on asettunut mukavasti nykyiselle sijainnilleen Senaatintorille. Sen lisäksi kaupungissa ja sen lähiseuduilla on tuki lukuisia muitakin joulumyyjäisiä. Joulukonserteista mainittakoon Cantores Minores -poikakuoron järjestämä Perinteinen Joulukonsertti Helsingin tuomiokirkossa.

Kristiinankaupunki – Joulukoteja Merikaupungin tapaan

Kristiinankaupunki on yksi Suomen parhaiten säilyneistä puutalokau-

pungeista. Kaupungin joulumarkkinat on järjestetty 1800-luvun henges-
sä jo vuosikymmeniä. Joulukauden
avajaisia Kristiinankaupungin toril-
la vietetään tänä vuonna lauantaina
22.11. Kaupungin ytimessä sijaitseva
Kirkkokatu koristellaan niin ikään ki-
maltelevaksi joulukaduksi, jossa voi
virittyä joulun tunnelmaan glögin-
tuoksun ja joululaulujen avulla.
Puutalokaupungin joulutunnel-
masta voi nauttia Merikaupungin
joulukodit -tapahtumassa 13.12.
Maksuton tapahtuma tarjoaa kiin-
nostuneille kurkistuksen Kristiinan-
kaupungin historiallisen keskusta-
alueen koteihin ja siihen, miten van-
han rannikkokaupungin puutalo-
kortteleissa vietetään joulua.

Loviisa –
Puutalokaupungin
jouluidylliä

Loviisan keskustan idylliset vanhat
puutalot avaavat joulun aikaan oven-
sa matkailijoille. Joulukuun toisena
ja kolmantena viikonloppuna kau-
pungin vanhat puutalot koristellaan
Wanhan Ajan joulukodeiksi ja asuk-
kaat toivottavat vieraat tervetulleiksi
koteihinsa.
Vuonna 2005 alkaneesta perintees-
tä on tullut vuosien saatossa kan-
sainvälisestikin tunnettu. Joulutun-
nelman luomisen lisäksi tapahtuma
pyrkii säilyttämään Loviisan vanhaa
kaupunkimiljöötä ja edistämään yh-
teisöllisyyttä.

Oulu – Vanhanajan joulua
ja tiernapoikaperinnettä

Joulun tunnelmaan voi kirjaimelli-
sesti astua Oulun idyllisessä Pikisaa-
ressa, jossa sijaitsevan Merimiehen
kotimuseon jouluikkunat tarjoavat
vilauksen vanhanajan joulusta. Mu-
seon ikkunoihin on luotu kauniita
asetelmia, jotka esittelevät perinteis-
tä joulunviettoa.
Kauppakeskus Valkean edustal-
la Kauppurienaukiolla järjestetään
puolestaan joulumarkkinat. Jouluos-
tosten lisäksi kyseisellä Tiernatorilla
voi tavata joulupukin ja porot ja näh-
dä perinteisen Tiernapoikien esityk-
sen. Oulussa tiernapoikaperinne on
jatkunut yli 100 vuotta, ja kaupungis-
sa järjestetään edelleen vuosittaisia
tiernapoikakilpailuja.

Porvoo – Joulunajan
vanhakaupunki hurmaa

Porvoon ainutlaatuinen joulutunnel-
ma on parhaimmillaan vanhankau-
pungin alueella. Raatihuoneentorin
historiallinen miljöö luo kaupungin
kuuluisille joulumarkkinoille erityi-
sen tunnelman. Joulusesonki näkyy
kuitenkin ympäri kaupunkia; vanhan
Porvoon liikkeet koristelevat näyteik-
kunansa juhlan mukaisesti, ja myös
monet kodit saavat itselleen joului-
sen ilmeen. Kaiken kruunaa kaupun-
gin keskiaikainen tuomiokirkko.
Porvoon oma Lucia kruunataan
13.12. Vanhan raatihuoneen portailla
ja samassa paikassa julistetaan jou-
luaattona joulurauha. Myös histori-

allisten Holmin talon ja J. L. Rune-
bergin kodin joulunäyttelyt tarjoavat
kurkistuksen paikallisen joulunvie-
ton pitkiin perinteisiin.

Rovaniemi – Joulupukin
kotikaupunki

Rovaniemi on ollut Joulupukin viral-
linen kotikaupunki jo vuosia. Joulu-
pukin Pajakylä Rovaniemellä on yksi
Suomen tunnetuimpia joulukohteita.
Napapiirillä sijaitseva Pajakylä on
houkutellut sekä matkailijoita että
paikallisia jo 1980-luvulta lähtien tu-
stumaan joulupukin työpajaan ja
tapaamaan joulupukkia.
Rovaniemellä joulutunnelmas-
ta päästään nauttimaan muutenkin
verrattain hyvissä ajoin: Lähtölas-
kenta jouluun -tapahtumaa vietetään
Joulupukin Pajakylässä jo lokakuun
lopulla. Toinen odotettu joulutapah-
tuma on perinteikäs Joulupukin Mat-
kaanlähtö, joka järjestetään vuosit-
tain aatonaattona.

Tampere – Jouluparaati
käynnistää
joulunodotuksen

Tampereella joulunvietto aloitetaan
marraskuun lopussa jouluparaatil-
la, joka huipentuu Keskustorin jou-
lukuusen valojen sytyttämiseen. Sa-
malla käynnistyy jo perinteeksi muo-
dostunut Kaunein Jouluikkuna -kil-
pailu, jossa kaupungin yritykset ko-
ristavat näyteikkunansa joulutunnel-
man mukaisiksi.
Marraskuun lopulla vietetään myös
Tampereen Keskustorin Joulutorin
virallisia avajaisia. Vaihteittain avau-
tavat myyntikojut ja jouluisat glögi-
ravintolat ovat auki aina 22.12. saak-
ka. Torin esiintymislavalla nähdään
myös jouluisia musiikkiesityksiä.
Tampereella järjestetään joulun
alla lisäksi monenmoisia joulukon-
sertteja ja pienempiä joulumarkki-
noita, joista mainittakoon etenkin
Finlaysonin historiallisella alueella
sijaitsevan Tallipihan joulutori. Pe-
rinteisten käsitöiden lisäksi tapahtu-
massa on hevoskyytejä, musiikkia –
ja tietenkin joulupukki!

Turku – Joulurauhan
julistus ja joulumarkkinat

Viimeisenä vaan ei suinkaan vähäi-
simpänä mainittakoon vielä joulun-
vietto Turussa – tunnetaanhan Turku
Suomen Joulukaupunkina. Kaupun-
gin tunnetuin joulutraditio on joulu-
rauhan julistus, joka on luettu lähes
katkeamattomana perinteenä 700
vuoden ajan aina 1300-luvulta asti.
Vanhan Suurtorin Brinkkalan talon
parvekkeelta joulurauha on julistettu
vuodesta 1886 lähtien.
Joulurauhan julistuksen lisäk-
si Vanhalla Suurtorilla järjestetään
marras-joulukuussa perinteiset jou-
lumarkkinat sekä paljon muuta jou-
luhenkistä koettavaa koko perheel-
le. Myös Turun linnassa on tarjolla
monenlaista jouluaiheista tehtävää
himmeli- ja piparkakkukursseista
aina piparkakkumuotin kaiverrus-
kurssiin.

Kellot, korut ja lahjatavarat

Kaiverrukset ja paristonvaihdot

Ma-Pe 10 - 17 › Pätsiniementie 9, 37800 Akaa
Puh. 044 518 9925

Jalkahuolto Kosmetologinen hoitola

TÄYDEN PALVELUN HOITOLA

Mira Bothas- Saarenhanta
SKY- Cidesco- kosmetologi, jalkaterapeutti (AMK)

Johanna Piironen SKY- kosmetologi Mari Vaattovaara Jalkaterapeutti (AMK) Tytti Lievonon Jalkaterapeutti (AMK)

03-6537688 • Saaristenkatu 3 • www.jalkahuolto-kosmetologinenhoitola.fi
https://booksalon.fi/jalkahuolto-ja-kosmetologinenhoitola

Joulunviettoa
kartano- tai
kylpylämiljöössä

Joulu on monille juhla, jota halutaan viettää oman
kodin rauhassa tai korkeintaan läheisten luona vie-
railemalla – ja mieluiten tismalleen samalla tavalla
kuten aina ennenkin!
Kotijoululle on kuitenkin nykyisin tarjolla houkut-
televa vaihtoehto, sillä useat matkakohteet ovat al-
kaneet tarjota omia tunnelmointipakettejaan jou-
lunaikaan. Esimerkiksi joissain kylpylähotelleissa
voi nauttia saunomisesta ja jouluaterioista, joiden
eteen ei tarvitse hukkia itse.
Tai miten olisi romanttinen kartanojoulu? Ympäri
Suomen löytyy tunnelmallisia kartanohotelleja, joi-
den kauniit, vanhat rakennukset luovat upeat puit-
teet idylliseen joulunviettoon.
Majoituksen lisäksi monet kartano- tai kylpyläho-
tellit tarjoavat jouluisia buffetaterioita ja perinteisiä
jouluruokia, hemmotteluhoitoja sekä juhlaan sopi-
vaa ohjelmaa ja viihdettä.
Joulunajan paketit ovat kuitenkin usein suosittuja,
joten ne kannattaa varata hyvissä ajoin!

Joulupaketteja tarjoavat esimerkiksi:

- Haikon kartano
- Wuolteen kartano
- Töyrylän kartano
- Tertin kartano
- Inkalan kartano
- Hirvihaaran kartano
- Sannäsin kartano
- Hämeenkylässä kartano

Lähde: www.kotimaatutuksi.fi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tontut suomalaisessa kansanperinteessä

Nykyiset punalakkiset joulutonttunamme ovat 1800-luvun lopun perua, mutta sitä ennen suomalaisen kansanperinteen tuntemat tontut olivat jotain aivan muuta. Useimmiten harmaavaatteisena pikku ukkona kuvatut tontut olivat kodinhaltijoita, jotka vastasivat talon onnesta ja hoitivat erilaisia talon askareita talonväen avuksi.

Samassa taloudessa saattoi olla useita, eri tehtävistä vastaavia tonttuja. Kotitontun rinnalla toimivat usein etenkin riihi- ja saunatonttu, jotka valvoivat näissä rakennuksissa tulen käyttöä.

Tontun keskeinen tehtävä olikin suojella talonväkeä ja varoittaa vaaroista. Tonttu kuitenkin myös tarkkaili talonväkeä herkeämättä ja saattoi ohjenta huonotapaisia asukkaita aiheuttamalla häiriötä – tai jopa lähteä talosta tyystin vieden onnen mukaan.

Joulunaikaan kotitontut huomioitiin viemällä jouluyönä tontulle lautasellinen puuroa sen asuinpaikkaan; saunaan, riiheen, talliin tai ullaalle. Myös joulupöytään oli tapana jättää jouluyöksi ruokaa tontuille.

Lähde: www.kansallismuseo.fi

Tykkää **FACEBOOKISSA!**
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

[illegible]

HENGITETÄÄNKÖ KODISSASI TERVEELLISTÄ SISÄILMAA?

Väsymys, päänsärky, yskä sekä kodin sisäilman pahat hajut liitetään usein vain hometaloihin, mutta ilmanvaihdon puutteet aiheuttavat samankaltaisia oireita.

Lähestulkoon kaikissa vanhoissa taloissa on puutteita ilmanvaihdossa, koska rakennuksista puuttuvat joko osittain tai kokonaan korvaus- ja poistoilmaventtiilit, tai venttiilit on tukittu. Aukkaiden terveydelle ja talon rakenteille aiheutuvat ongelmat ilmenevät pahimmillaan vasta vuosien tai jopa vuosikymmenten päästä.

Onhan tämä toiminut ennenkin - Miksi se ei toimi nykyään?

Tänä päivänä nelihenkinen perhe tuottaa noin kymmenen litran kosteuskuorman päivittäin, kun vielä kolme vuosikymmentä sitten kuorma on ollut huomattavasti pienempi. Siinä missä talon edelliset asukkaat ovat käyneet saunassa kerran tai pari viikossa ja elänyt villasukat jalassa, nuoressa perheessä käydään suihkussa useita kertoja päivässä.

Ikkuna- tai lämmitysmuotoremontin yhteydessä tulee muistaa huolehtia siitä, että asuntoon tulee riittävä määrä korvausilmaa.

Ilmakas - Edullinen ja turvallinen vaihtoehto

Ilmakas on vanhojen talojen ja taloyhtiöiden ilmanvaihtoremonttien edelläkävijä Suomessa. Olemme tehneet tuhansia ilmanvaihdon parantamisia ja lähtökohtanamme on tarjota sekä edullisia että turvallisia ilmanvaihtoratkaisuja asiakkaillemme. Hyödynnämme vuosien varrella hankittua osaamistamme talojen kuntokartoituksissa. Tällä varmistamme, että jokainen asiakkaamme saa laadukkaan ja toimivan ilmanvaihtoratkaisun – Olipa kyseessä millainen talo hyvänsä.

> TILAA MAKSUTON
KUNTOKARTOITUS.

Timo Laukkanen, 050 479 0378
ilmakas.fi

ilmakasTM
JÄRKEVÄ ILMANVAIHTORATKAISU

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Omakotitalo sijoituskohteena

Suurin osa suomalaisista asuu omistusasunnoissa, vaikka viime vuosina vuokra-asuminen on ollut kasvussa erityisesti nuorten ikäluokkien keskuudessa. Asunnon ostaminen onkin suurimmalle osalle ihmisistä suurin henkilökohtainen sijoituskohde. Siksi on tärkeää, että tämän merkittävän sijoituksen arvoa voidaan ylläpitää tai mielellään jopa kasvattaa.

Asuntokauppa ei kuitenkaan ole mikään takuvarma sijoituskohde. Ajan saatossa asuntojen arvo on saattanut laskea merkittävästi tietyillä aluilla ja kasvaa taas eksponentiaalisesti toisaalla. Hyvänä esimerkkinä voidaan pitää vaikkapa omaa Hämeenlinnan omakotitaloani, jonka asuntolainaa maksoin aikoinaan nenäni myöten pois. Nykyisellään sen arvo on kuitenkin romahtanut, eikä asunnon arvolla saisi edes yksiötä Helsingistä.

Asunnosta huolehtiminen, remontointi ja ehostaminen ovat keinoja, joilla sijoituskohteen arvoa voidaan ylläpitää tai nostaa. Omakotitalokiinteistön omistajan on helpompi vaikuttaa oman kiinteistönsä remontoimiseen ja sitä

kautta arvonnousuun, sillä asunto-osakeyhtiön asunto-osakkeen remontit vaativat monesti taloyhtiön luvan. Näin ollen omakotitaloasujan on helpompi vaikuttaa esimerkiksi energiatehokkuusremontteihin, kuten aurinkopaneelien asennukseen, kuin taloyhtiön asunnonomistajat.

Sijoittamisessa tulisi pyrkiä myös minimoimaan sijoitukseen liittyvät ylläpitokustannukset, kuten rahastoihin liittyvät hallintokulut. Asunnoissa tämän voidaan ajatella olevan yhtiövastike tai luovasti ajateltuna esimerkiksi lämmitys- ja sähkökulut. Energiatehokas asunto on siis ylläpitokustannuksiltaan suopeampi kuin energiaa runsaasti kuluttava asunto. Tähän voidaan vaikuttaa esimerkiksi erilaisilla eristeratkaisuilla, ilmalämpöpumpun asennuksella tai aurinkopaneelien asennuksella, jolloin sähköä voidaan tuottaa omavaraisesti asuminen tarpeisiin.

Remontoiminen ei kuitenkaan ole niin yksiselitteistä, etenkin näivettyillä alueilla, joissa asuntojen hinnat ovat ehtineet jo laskea mer-

kittävästi. Monesti kattavat peruskorjaukset maksavat enemmän kuin asunnon sen hetkinen arvo on, eikä remonttiin näin ollen ole aina saatavilla tarvittavan kokoisia lainoja ilman vakuutta.

Remontoimattoman asunnon voi myös yrittää myydä. Tällöin asunnon arvo on kuitenkin niin matala, ettei sijoittamiaan rahoja saa mitenkään takaisin – ainakaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Remontoimattomassa asunnossa voi myös pyrkiä elämään mahdollisimman pitkään, mutta monesti omakotitalot vaativat edes jonkinlaisia remontointia hyvän ikääntymisen mahdollistamiseksi. Monella vanhemmalla on myös toive jättää jälkeensä perintöä, jolloin omakotitalon arvoa halutaan ylläpitää myös jälkeläisten vuoksi.

Vihreää siirtymää, hyvää ikääntymistä ja sijoituskohteiden arvon ylläpitämistä varten tarvitsemmekin nyt selkeää ohjausta ja kannustinta valtiotasolla, sillä on myös kansantalouden edun mukaista ylläpitää kansalaisten sijoitusten arvoa.

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Lainaneuvotteluun nopeasti?

Meillä onnistuu.

Meillä asuntolainan haku on mutkatonta. Pääset nopeasti tapaamiseen ja päätöksen saat omalta pankkiasiantuntijaltasi. Hae elämäntilanteeseesi sovitettua asuntolainaa ja kysy myös lainaturvaa.

Lämpimästi tervetuloa.

OmaSp Hämeenlinna
Sibeliuksenkatu 11.

OmaSp Riihimäki
Hämeenkatu 9-15.

Risto Hiltunen, asiakkuusjohtaja

020 758 2642

Julia Anttila, palveluneuvoja

020 758 2651

Matias Jukka, rahoituspäällikkö

020 758 2516

Milla Toivanen, palveluneuvoja

020 758 2792

omasp